

O'zbekiston Respublikasi
IIV nashri

ҚОНУНИЙЛИК ВА ХУҚУҚ-ТАРТИБОТ УЧУН!

POSTDA

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqqa boshlagan • E-mail: postda@evo.uz • 2015-yil 14-mart, shanba • № 11(4112)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
Ф А Р М О Н И

1941–1945 йиллардаги УРУШ ҚАТНАШЧИЛАРИНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

9 май умумхалқ байрами – Хотира ва қадрлаш куни ўтказилиши, шунингдек, 1941–1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 70 йиллиги нишонланиши муносабати билан ҳамда уруш қатнашчилари ва ногиронларини моддий рағбатлантириш мақсадида:

1. 1941–1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларига 700 000 (етти юз минг) сўм миқдорда бир марталик пул мукофоти белгилансин.

2. Мазкур Фармонни бажариш билан боғлиқ сарф-харажатлар республика бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги Молия вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки билан биргаликда 1941–1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронларига ушбу пул мукофотининг тантанали ва байрамона вазиятда топширилишини таъминласин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Бадий академия, Хотин-қизлар кўмитаси, Республика Маънавият тарғибот маркази, «Нуроний» ва «Маҳалла» жамғармалари, бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда Ватанимиз озодлиги ва шаъну шарафи ҳимоячиларига бағишланган махсус учрашувлар ва маърифий-бадий кечалар ўтказсин.

5. Ушбу Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2015 йил 6 март

МИЛЛИЙ ПАСПОРТИМИЗ – ФАХРУ ФУРУРИМИЗ

Тошкент шаҳар ИИББ Хорижга чиқиш, кириш ва фуқароликни расмийлаштириш бошқармасида 16 ёшга тўлган ёшларга биометрик паспорт топшириш маросими бўлиб ўтди.

Ёшлар, уларнинг ота-оналари қатнашган тантанали тадбирда шаҳар ИИББ ХЧК ва ФРБ ходимлари томонидан республикада паспорт тизimini такомиллаштириш борасида кўрилаётган чора-тадбирлар, олиб борилаётган амалий ишлар тўғрисида батафсил маълумот берилди.

Таъкидланганидек, Президентимизнинг Фармонида мувофиқ, мамлакатимизда фуқароларга янги намунадаги биометрик паспортларни расмийлаштириш ишлари изчил амалга оширилмоқда. Ички ишлар идораларининг хорижга чиқиш, кириш ва фуқароликни расмийлаштириш

бўлимларида барча шарт-шароитлар яратилган. Эгаси ҳақидаги зарур маълумотларни ўз ичига олган махсус электрон чип билан таъминланган биометрик паспорт халқаро талабларга тўла мос келади.

– Ўзбекистон Республикасининг паспорти шахснинг фуқаролигини тасдиқлайдиган ҳужжат ҳисобланади, – дейди Мирзо Улугбек тумани ИИБ ХЧК ва ФРБ бошлиғи, майор Фаррух Мўминов. – 16 ёшга тўлган ҳар қандай фуқаро паспорт эгаси бўлиши шарт.

Фуқаролик паспортларини топшириш жараёни, аynиқса, ёшлар учун унутилмас тадбирга айланди. Буни

уларнинг юз-кўзидаги ҳаяжон, таассуротга бой сўзларидан ҳам англаб олиш қийин эмасди.

– Бу кун умрбод ёдимда қолади, – дейди 2-Республика тиббиёт коллежи ўқувчиси Нигора Муродуллова. – Чунки илк бор Ўзбекистон Республикасининг фуқаролик паспортини олдим. Демак, мен ҳам мустақил ҳаёт сари қадам кўйдим. Бу бир қатор ҳуқуқларни бериш баробарида, зиммамга катта масъулият ҳам юклайди.

Тадбирда ташкилотчилар томонидан паспорт билан боғлиқ турли ҳуқуқбузарликлар тўғрисида ҳам тушунтиришлар берилди.

Камол ОЛЛОЁРОВ.

Тунги репортаж

ДОИМО БЕДОР ХОДИМЛАР

Ҳар куни саховатли қуёш уфқ кўйнига бош кўйиб, атрофни тун пардаси ўз бағрига олаётган пайт юртдошларимиз кундалик юмушларини, хизмат вазифаларини бажариб, қадрдон оиласи томон ошиқаркан ҳар бирининг кўнглидан шундай гўзал, тинч ва осойишта юртда умр кечираётганидан шукроналик туйғуси ўтиши шубҳасиз. Ана шундай вақтда ҳамма бир-бирига «хайрли кеч» ва «тунингиз осуда ўтсин», дея эзгу тилакларни айтади. Чунки тунимиз тинч ҳамда осуда ўтса, янги тонгни хуш кайфиятда кутиб оламиз ва бу эртанги иш кунимизга ўзгача завқ бағишлайди.

Сизу бизнинг тунни хотиржамликда ўтказишимизни таъминлаш мақсадида ички ишлар идоралари ходимлари тинчлик-осойишталикни таъминлаш, жамоат тартибини сақлаш, ҳуқуқбузарлик ва жиноятларнинг олдини олиш мақсадида ўзларига бириктирилган ҳудудларда хизмат олиб боришади.

Осойишталик посбонларининг тунги хизматлари билан яқиндан танишиш мақсадида Тошкент шаҳар Чилонзор тумани ИИБга ташриф буюрдик.

Соат 20.00. Шахсий таркибга бириктирилган ҳудудларда хизмат олиб бориш учун туман ИИБ раҳбарияти йўриқнома ўтказди. Унда хизматга шай ҳолатда бўлган соҳавий хизматлар ходимларига ҳуқуқбузарликлар содир этилганда, қутилмаган ҳолатлар юз берганда тезкор ва тўғри қарорлар қабул қилиш, фуқаролар билан хушмуомалада бўлиш, аҳолининг осойишталигини таъминлаш учун хушёрлик, сергакликни бир зум ҳам йўқотмасликлари ҳақида туман ИИБ ЖТСБ бошлиғи, подполковник Ҳошимхўжа Раҳмедов зарур кўрсатмаларни берди. Шундан сўнг «Тун» тадбирига жалб этилган ходимлар йўналишларга бўлинган ҳолда хизматга отланишди.

(Давоми 10-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН

ҲАФТА ИЧИДА

● «2015-2019 йилларда Гулистон шаҳрида дренаж тизимини янада такомиллаштириш, мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва ер ости сув сатҳини камайтириш, муҳандислик-коммуникация ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармойиши матбуотда эълон қилинди. Уни қабул қилишдан кўзланган мақсад ер ости сув сатҳини камайтиришга қаратилган дренаж тизимини янада такомиллаштириш, Гулистон шаҳрининг архитектура-режалаштириш қиёфаси ва инфратузилмасини тубдан яхшилаш учун зарур шароитлар яратиш ҳамда шу асосда аҳолининг ҳаёт даражаси ва сифатини оширишдан иборатдир.

* * *

● МДХ Ижроия қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Владимир Гаркун раҳбарлигидаги МДХ қузатувчиларининг узоқ муддатли миссияси гуруҳи Ўзбекистон Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёнини қузатиш учун мамлакатимизга ташриф буюрди. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясида қузатувчилар миссияси аъзолари билан учрашув бўлиб ўтди ва уларга Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг сайловолди ташвиқоти жараёни ҳақида ахборот берилди. Миссия аъзоларига сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга доир барча тадбирларда, жумладан, сайлов кунни овоз бериш хоналарида бўлиш ва овозларни санаб чиқишни қузатиш ҳуқуқини берадиган мандатлар топширилди.

* * *

● Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан анжуман ўтказилди. Унда «Кексаларни эъзозлаш йили» Давлат дастурида кўзда тутилган вазифалар ижросини таъминлашда жамоатчилик назоратини самарали ўрнатиш, бунда ижтимоий адолат таъминлашга таянганда оммавий ахборот воситаларининг ҳолиси ва ҳаққонийлигини, жараёнга чуқур таҳлилий асосда ёндашувини таъминлашга оид вазифалар белгилаб олинди.

* * *

● Пойтахтимиздаги «Ўзқўргазмасавдо» марказида банк технологиялари, асбоб-ускуналари ва хизматлари «BankEXPO – 2015» VIII миллий кўргазмаси бошланди. Унда бугунги кунда мамлакатимизда самарали фаолият юритаётган йигирмадан зиёд банклар ўз хизматларини намойиш этишяпти. Шунингдек, лизинг берувчилар ассоциацияси, етакчи сугурта компаниялари, маҳаллий ва хорижий ахборот технологиялари компаниялари ўз маҳсулотлари ва хизматлари билан қатнашмоқда.

* * *

● Самарқандда Жанубий Корея халқаро ҳамкорлик агентлиги (КОИКА) билан ҳамкорликда касб-хунарга ўқитиш маркази қурилиши бошланди. Унда Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазири Азиз Абдуҳақимов, Корея халқаро ҳамкорлик агентлиги вице-президенти Ким Ин иштирок этди. Тадбирда таъкидланганидек, аҳолини иш билан таъминлаш ва бандлик даражасини ошириш кўзда тутилган мазкур марказ ишга тушса бу ерда машинасозлик, пайвандлаш, компьютер технологиялари ва электротехника соҳалари бўйича етук мутахассислар тайёрлаш имкони пайдо бўлади. Мазкур марказ 6,4 миллион АҚШ доллари миқдоридagi маблағ эвазига бунёд этилмоқда.

ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

Тадбир

ҚОНУН ИЖРОСИ ЙЎЛИДА

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, аҳолининг тинчлик-осойишталигини таъминлаш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланган. Фуқароларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишда жойлардаги профилактика инспекторларининг алоҳида ўрни бор. Ўзбекистон Республикасининг «Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисида»ги Қонуни қабул қилингани эса бу борада амалга оширилаётган ислохотлар кўламини янада кенгайтирди. Мазкур қонун ижросини амалиётга татбиқ этиш бўйича тарғибот-ташвиқот ишлари ўтказилаётгани ҳам мақсадга мувофиқ бўляпти. Ана шундай хайр-

ли тадбирлардан бири республика ИИБ Академиясида бўлиб ўтди.

«Ўзбекистон Республикасининг «Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисида»ги Қонуни ижросини таъминлашнинг асосий йўналишлари» мавзусида ўтказилган республика илмий-амалий конференциясида кун тартибидagi масала юзасидан атрофлича фикр-мулоҳазалар билдирилди. Анжуманда Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси аъзолари, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Адлия, Ички ишлар, Олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш вазирликлари, «Маҳалла»

хайрия жамоат фонди республика бошқаруви масъул ходимлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Тадбирни Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник А. Мирзаев очиб, мазкур қонуннинг қабул қилиниши ушбу соҳадаги ислохотларнинг янги босқичини бошлаб берганини таъкидлади. Шунингдек, қонуннинг асосий вазифалари, принциплари ҳақида гапириб, унинг ижроси доирасида қабул қилинган идоравий ва қўшма меъёрий ҳужжатлар хусусида тўхталди.

Сўзга чиққанлар мазкур қонун ижросини таъминлаш, назорат қилиш ва мувофиқлаштиришни ташкил этиш бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқишни такомиллаштириш, бу борада фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг иштирокини янада фаоллаштириш каби масалаларда

маърузалар қилишди. Давлат соғлиқни сақлаш тизимини бошқариш органлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари томонидан ҳуқуқбузарликлар профилактикасини таъминлаш масаласига ҳам эътибор қаратилди. Амалдаги қонунлар ва қонун ости ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, янги қонун ости ҳужжатларини ишлаб чиқиш, ҳуқуқбузарликлар профилактикаси субъектларида унга доир қонун ва қонуности ҳужжатларини қўллаш кўникмаларини шакллантириш каби масалаларда таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилди. Тадбир сўнгиде кўрилган масалалар юзасидан ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш чоралари, келгусида амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар белгилаб олинди.

Иномжон РАХИМХЎЖАЕВ,
сержант,
Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

Семинар

САВОЛ-ЖАВОБЛАРГА БОЙ БЎЛДИ

Бугунги кунда фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириб бориш давр талабига айланиб улгурди. Шу сабабли ҳам мамлакатимиз аҳолиси нафақат миллий қонунчилигимизга тегишли бўлган ҳуқуқий меъёрларни, балки халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган нормаларини ҳам мукаммал даражада ўзлаштириб бормоқда.

Бу эса давлат ва жамият ҳаётини бошқаришда кўпгина қулайликларни яратмоқда. Юртимизда истиқомат қилаётган инсонларнинг ҳуқуқий онгини оширишда ички ишлар идоралари ходимларининг ҳам муносиб ўрни бор. Тошкент шаҳар ИИББ Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва юридик таъминлаш бўлими томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси ҳамда Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти Тошкент шаҳар ҳудудий бўлими билан ҳамкорликда «Ўзбекистон Республикаси Президентининг мазмун-моҳиятига бағишлаб ўтказилган семинар ҳам юқоридаги фикримизнинг исботидир.

Унда Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бош-

қармасининг барча бошқарма, мустақил бўлим ва соҳавий хизматлари, шунингдек туман Ички ишлар бошқармаларининг бошлиқлари иштирок этишди. Семинарда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси кафедре мудири, юридик фанлар номзоди А. Юлдашев, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти Тошкент шаҳар ҳудудий бўлими раҳбари ўринбосари Р. Саидов ва бўлим ходими Б. Султоновлар «Ўзбекистон Республикаси Президентининг мазмун-моҳиятига бағишлаб ўтказилган семинарда»ги Қонуннинг мазмун-моҳияти ҳақида йиғилганларга атрофлича маълумотлар беришди.

Савол-жавобларга бой бўлган семинар иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Тўлаган АБДУЛЛАЕВ,
подполковник.

«Тозалаш — Антитеррор»

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Аввал хабар берганимиздек, мамлакатимиз ички ишлар идоралари ходимлари томонидан Наврўз умумхалқ байрами олдида жойларда кенг қамровли «Тозалаш — Антитеррор» профилактик тадбири ўтказилмоқда.

Фарғона вилоятида ўтказилаётган тадбир давомида кўпқаватли уйлардаги хонадонлар, ҳовли уйлар, умуман олганда турли объектлар паспорт-виза, ёнғин хавфсизлиги ва бошқа хавфсизлик чоралари нуқтаи назаридан текширувдан ўтказилди. Ушбу жараёнда 137 та жиноят фош этилди, жумладан, муқаддам содир этилган тўртта жиноят очилди. Жиноят содир этиб, тергов идораларидан яшириниб юрган 41 нафар қидирувдаги шахс аниқланиб, ушланди. Кенг қамровли тадбир доирасида йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, оғир оқибатли йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш, пиёда ва ҳайдовчилар ўртасида йўлларда ҳаракатланиш маданиятини тарғиб қилиш мақсадида йўл-патруль хизмати ходимлари томонидан рейдлар уюштирилаяпти. Маҳаллаларда учрашув ва суҳбатлар ўтказилиб, асосий эътибор осойишталикни таъминлаш, ҳуқуқбузарликлар ва жиноятларнинг олдини олиш, содир этилган жиноятларни фош этиш, аҳоли хавфсизлигини таъминлашга қаратилмоқда.

Бўрибой ОМОНЗОДА,
подполковник.

Самарқанд вилоятида ўтказилаётган «Тозалаш—Антитеррор» тадбирида ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари ҳам фаоллик кўрсатишмоқда. Шаҳар, туман марказларида байрам тантаналари ўтказиладиган майдонлар, маданият ва истироҳат боғлари ҳамда бошқа масканларда ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этилиши текшириб чиқилиб, аниқланган камчиликларни бартараф этишда амалий ёрдам кўрсатилмоқда. Бу жойларда ўтказилган амалий-тактик машқларда фавқулодда вазиятлар бошқармаси хизмати вакиллари ҳам иштирок этдилар. Шунингдек, кўхна шаҳардаги меҳмонхоналар, ресторан, кафе, бар ва бошқа овқатланиш шохобчалари, савдо масканларининг ёнғин хавфсизлиги ҳолати мутасадди ташкилотлар вакиллари иштирокида текширувдан ўтказилмоқда. Бошқа хизматлар билан ҳамкорликда хонадонларда паспорт-виза тартибига риоя этилиши юзасидан текширувдан ўтказилиб, бир неча фуқаролар томонидан қоидабузарликлар содир этилганлиги аниқланди.

Аслиддин ЭРҒАШЕВ,
майор.

МУҲИМ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ВОҚЕА

«Сайлов – демократия дегани, демократия – бу сайлов дегани»

Ўзбекистон халқи мустақиллик туфайли давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаига айланди. Халқ ҳокимиятга эгалик ҳуқуқини сайловлар орқали амалга ошириш имкониятига эга бўлди. Юртбошимиз таъкидлаганидек, «Сайлов – демократия дегани, демократия – бу сайлов дегани». Демак, халқ сайловлар орқали давлат ҳокимиятини шакллантиради, жамиятнинг келажагини белгилайди. Шу сабаб ўз келажигига бефарқ бўлмаган, ўзлигини англаган фуқаро сайловларда иштирок этиб, муносиб номзодларга овоз бериш орқали жамият ва давлатни ривожлантиришга ўз ҳиссасини қўшади.

Ўзбекистон халқи мустақилликни қўлга киритганидан буён Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашлар ҳамда Президентлик сайловларида фаол иштирок этиб, катта сиёсий ва ҳуқуқий тажрибага эга бўлди. 2015 йил 29 мартда ўтказилган Ўзбекистон Президентлиги сайловида ҳам юртдошларимизнинг фаол иштирок этиши кутилмоқда.

Ушбу сайлов арафасида Президентлик институтининг пайдо бўлиши ва ҳозирги ҳолати, моҳияти хусусида фикр юритиш ўринлидир, деб ўйлаймиз. «Президент» атамаси латинча сўздан олинган бўлиб, антик даврда «олдинда ўтирувчи» деган маънони англатган. Ўша даврда халқ йиғинларига раҳбарлик қилувчиларни президентлар деб аташган. Америка Қўшма Штатларининг Конституциясида илк бор Президент атамаси «давлат бошлиғи» маъносига қўлланилган. Мазкур Конституцияга мувофиқ 1789 йили АҚШ Президенти этиб Жорж Вашингтон сайланган.

Кейинчалик, 1790 – 1830 йиллари Президентлик институти Латин Америка мамлакатларида (Бразилия, Гаити, Уругвай ва бошқалар), 1848 йили Фарбий Европанинг Франция ва Швейцария давлатларида жорий этилди. XX асрдаги инқилоблар, давлат тўнтаришлари, фашизм, буюк давлатчилик шовинизми келтирган вайронагарчилик ва бузғунчиликлардан сабоқ олган халқлар биринкетин ҳокимиятни тинч йўл билан, яъни сайловлар орқали алмаштириш имкониятини берувчи, халқ томонидан сайланадиган, халққа хизмат қилувчи ва халқ томонидан назорат қилинадиган Президентлик институти жорий эта бошлади. На-

тижада бугунги кунга келиб Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлган 193 та давлатнинг 130 дан ортиғида Президентлик институти фаолият кўрсатмоқда. Дунё мамлакатларининг учдан икки қисмида Президентлик институти амал қилаётганини сиёсий-ҳуқуқий қадрият сифатида баҳолаш ўринлидир.

Ушбу институт амал қилаётган мамлакатларнинг тажрибаси турлича бўлиб, ҳаммага андоза бўладиган ягона модель мавжуд эмас. Мамлакатларнинг табиати, геосиёсати, халқнинг менталитети, урф-одат, анъана ва маросимларидан келиб чиқиб, президентлик институтлари ўзига хос хусусиятларни касб этган. Ҳозирги жаҳон амалиётида Президентлар билвосита ва бевосита сайлов йўллари билан сайланади.

Билвосита сайловда Президент парламент (Германия, Италия каби) ёки сайловлар ҳайъати (АҚШ каби) томонидан сайланади. Бунда Президент парламентга ёки сайловлар ҳайъати олдида ҳисобдор бўлади.

Бевосита сайловда сайлаш ҳуқуқига эга бўлган ҳар бир фуқаро, яъни сайловчи тўғридан-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш орқали Президентни сайлайди. Президент эса халқ олдида ҳисобдор бўлади. Чунки у ваколатни парламентдан эмас, балки халқнинг ўзидан олади. Халқ мандатига эга бўлган Президент

дентликка номзоднинг юқори ёши белгиланмаган. Демак, халқ ишончига эга бўлган номзод 35 ёшдан юқори ёшнинг исталган даврида Президент этиб сайланиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасида ўзбек халқи тарихида илк бор Президентлик институти 1990 йил 24 мартда парламент томонидан жорий этилиб, ўзбек халқининг бирин-

чи Президенти этиб Ислом Абдуғаниевич Каримов сайланган. Бу оламшумул тарихий аҳамиятга эга бўлган ижтимоий-сиёсий ҳодиса эди. Чунки халқ ўзи истаган ва ишонган шахсни давлат бошлиғи этиб сайлади ва шу санада Ўзбекистоннинг энг янги тарихи бошланди. Ўзбекистоннинг энг янги тарихи биринчи Президентнинг меҳнат фаолияти билан узвий боғланиб кетган десак, айни ҳақиқатни эътироф этган бўламиз.

1991 йил 29 декабрда Президент умумхалқ сайлови йўли билан бевосита халқ томонидан сайланди ва юртимизда кучли ижроия ҳокимияти вужудга келди. Ўша пайтларда кучли ижроия ҳокимияти яратилмаганида мамлакатимизда тинчлик ва осойишталикни сақлаш мумкин бўлмас эди. Президент институтининг жорий этилиши тинчлик ва фаровонлик кафолати бўлди. Миллий, диний ва этник кўринишдаги зиддият ва низоларга барҳам бериб, мамлакатни ривожланиш сари етаклади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови қонунчилигида Ўзбекистон Президенти этиб 35 ёшдан кичик бўлмаган, давлат тилини яхши билган, камида 10 йил Ўзбекистон ҳудудида муқим яшаётган Ўзбекистон фуқаролари сайланиши мумкинлиги ўз ифодасини топган.

Ушбу қоида халқаро сайлов стандартларига тўлиқ мос келади. У ўзининг бир қатор афзалликларига ҳам эга. Айрим мамлакатлар сайлов қонунчилигида миллий ва этник хусусиятларга эътибор қаратилади. Ўзбекистон сайлов қонунчилигида Президентликка номзоднинг этник, миллий, диний ва ижтимоий белгиларига устуворлик берилмаган. Исталган миллат вакили, қаерда туғилишидан, ижтимоий келиб чиқишидан қатъи назар, Президентликка сайланиш имкониятига эга. Энг муҳими, номзод ватанпарвар, билимли, тажрибали ва халқ ишончига сазовор бўлиши керак.

Ўзбекистон Республикаси Президентлиги сайлов қонунчилиги ва амалиётининг бир қатор давлатлардаги сайлов қонунчилигидан устуворлиги шундаки, мамлакатимизда Президент сайловини мустақиллик, қонунийлик, коллегиялик, ошқоралик ва адолатлик принциплари асосида фаолият юритувчи Марказий, округ ва участка сайлов комиссиялари ташкил этади ҳамда ўтказилади. Бу дунё ҳамжамияти томонидан ўрганишга арзийдиган ноёб сиёсий амалиётдир. Масалан, Германия, Италия каби ривожланган демократик давлатларда Президент сайловини ички ишлар идоралари (полиция) ўтказилади. Ўзбекистонда эса давлат ҳокимиятининг уч тармоғи (қонун чиқарувчи, ижро этувчи, суд ҳокимияти)га кирмайдиган давлат ҳокимиятининг олий вакиллик органи Олий Мажлис томонидан демократик асосда тузилган Марказий сайлов комиссияси Президентлик сайловини ўтказиб, сайлов натижаларини эълон қилади.

Ўзбекистонда Президентликка номзод кўрсатиш ҳуқуқига фақат сиёсий партиялар эгалик қилади. Фуқаролик жамиятининг бошқа субъектларига бундай ҳуқуқ берилмаган. Сайлов қонунчилигида бундай норманинг мустаҳкамланиши бир томондан Президент сайлови муқобиллигини таъминласа, иккинчи томондан энг муносиб номзодни танлаш имкониятини вужудга келтиради.

Ўзбекистон Президенти сайловининг ўзига хос жиҳатларидан яна бири кузатувчиларга сайлов кампаниясининг барча босқичларида иштирок этиш ҳуқуқининг берилганлигидир. Айрим давлатларда эса кузатувчилар фақат овоз бериш куни

ҳозир бўлишади. Марказий сайлов комиссияси Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган тўртта сиёсий партияга сайловларда иштирок этишига ижозат берди. Сиёсий партияларнинг олий органлари (съезд, курултой) томонидан Ўзбекистон Республикаси президентлигига номзодлар кўрсатилди.

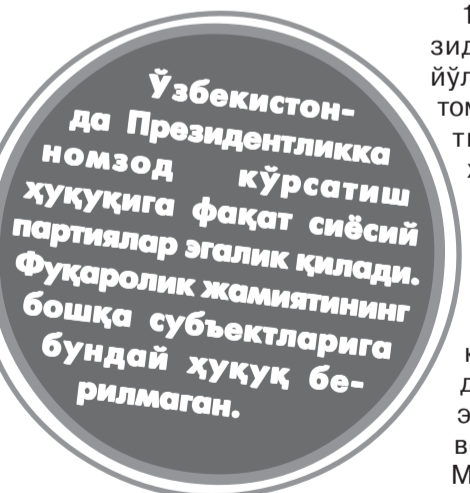
Шунингдек, Марказий сайлов комиссиясининг қарорига мувофиқ, Президентликка номзодларга сайловолди ташвиқотини ўтказишда тенг шароит яратиш мақсадида «Ўзбекистон», «Ёшлар» телерадиоканалларида 900 дақиқадан эфир вақти берилиб, «Халқ сўзи», «Народное слово», «Правда Востока» газеталарида 10 саҳифагача нашр майдони ажратилди.

Марказий сайлов комиссияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ёритиш бўйича Республика ва 14 та маҳаллий матбуот марказлари ташкил этилиб, маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг 340 нафардан зиёд вакиллари аккредитациядан ўтказилди.

«Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ сайлов жараёнини кузатишда миллий ҳамда халқаро кузатувчиларнинг иштирок этиши назарда тутилган. Кузатув сайлов жараёнининг барча босқичларида амалга оширилиши мумкин. Ушбу сайловларда 70 мингдан ортиқ маҳаллий ва 400 га яқин халқаро кузатувчиларнинг иштирок этиши тахмин қилинмоқда. Ҳозирда кузатувчилар мамлакатимизга ташриф буюра бошлашган.

Хулоса қилиб айтганда, сайлов комиссиялари томонидан Президентлик сайловига тайёргарлик ишлари халқаро сайлов стандартлари ва миллий қонунчилик талабларига мувофиқ юқори савияда ташкиллаштирилмоқда. Сайловдан кўзланган асосий мақсад фуқароларнинг сайлаш ва сайланиш конституциявий ҳуқуқини таъминлашдир. Сайловчиларнинг асосий вазифаси эса сайловларда фаол иштирок этиб, энг муносиб партиянинг сайловолди дастури ва унинг номзодига овоз бериб, жамиятнинг кейинги йиллардаги стратегик ривожланишини танлаб беришдир.

Шавкатбек МАМАДАЛИЕВ,
фалсафа фанлари доктори,
профессор.

энг кучли Президент ҳисобланади.

Ҳозирда Президентларнинг сайлов муддати ҳам турли мамлакатларда ҳар хил. Улар 4 йилдан 7 йилгача муддатга сайланишади. Масалан, АҚШда – 4 йил, Германияда – 5 йил, Италия ва Францияда – 7 йил. Жаҳон амалиётида Президентликка 35 ёшдан кичик бўлмаганлар сайланишади. Президи-

Юксак мукофот соҳиблари

Марҳамат туманида Тоштановлар оиласини кўпчилик яхши билади. Сафарали ака бир умр мактабда ўқувчиларга сабоқ берди. Ойлархон опа туман касалхонасида шифокор бўлиб ишлади. Иккиси беш фарзандни эл қаторига қўшишди. Феруза муаллимлик касбини танлади. Ҳозир касб-ҳунар коллежида дарс беради. Файзулло – қўли гул дурадгор. Зуллайхо ва Зулфия уй бекалари. Улар фарзанд тарбияси билан машғул.

ҚАТЪИЯТЛИ
ЙИГИТ

Фарзандларнинг кенжаси Алишер болалигидан бир сўзли, қатъиятли эканлиги билан ажралиб турарди. Шунинг учун бўлса керак осойишталик посбони бўлишга аҳд қилди. У мактабни битиргач, ИИБ Академиясига ўқишга кирди.

Нуфузли таълим муассасасини муваффақиятли тамомлаган лейтенант А. Тоштанов 2006 йилда Марҳамат тумани ИИБ жиноят қидирув ва уюшган жиноятчиликка қарши курашиш бўлини маси тезкор вакили этиб тайинланди. Ёш мутахассисга тажрибали изкуварлар, майорлар Акбаржон Охунов ва Нодирбек Абдурахимов соҳанинг сир-асрорларини ўргатишди.

Ҳар қандай ёш ходим ўз касбининг устаси бўлиб этишишни истайди. Алишер Тоштанов ҳам ҳақиқий изкувар бўлиш учун жонжаҳди билан ҳаракат қилди. Йиллар ўтгани сайин унинг тажрибаси, маҳорати орта борди. Э-ҳе, неча марталаб пистирмада турмади дейсиз. Қуролланган, хавфли жиноятчиларни қўлга олишда иштирок этди. Жиноятлар билан боғлиқ не-не чигалликларни ечишга муваффақ бўлди.

Чет элга ишлагани кетиб, яқинда уйига қайтган 35 ёшли А. Рашид ёш йигитларни йиғиб, жиҳодчиликка тарғиб қилаётгани тезкор йўллар билан олинган маълумотларга кўра аниқланди. У йиғинлар пайтида тўпланганларга диний-экстремистик мазмундаги адабиётлар тарқатар, мамлакатимизда конституциявий тузумни ағдариб, халифалик ўрнатишга чақирарди.

Рашид қўлга олинди. Унинг хонадони кўздан кечирилганида, диний-экстремистик руҳдаги адабиётлар, бузғунчилик мазмунидаги даъватлар ёзилган

дисклар топилди. Дастанбоки тергов ҳаракатлари чоғида у ўзга юртда ишлаб юрганида жиҳодчиликни тарғиб қилувчи диний экстремистларнинг таъсирига тушганлиги маълум бўлди. Юртимизга қайтган эса ўзи ёт гоёларни ёшларимиз орасида ёйишга уринган.

Унинг кўрсатмалари асосида бошқа давлатда ишлаётган Марҳамат туманилик яна бир неча йигит диний-экстремистик

оқимга аъзо бўлгани аниқланди. Муайян вақт ичида уларнинг барчаси қўлга олиниб, жинойи жавобгарликка тортилди. Мазкур диний экстремистларни аниқлаш ва қўлга олиш бўйича тадбирларда катта тез-

кор вакил, майор Алишер Тоштанов ҳам фаол қатнашди.

– Жиноятларни бартавраф этиш, жиноятчиларни қўлга олишда турли усулларни ишга соламиз, – дейди лавҳамиз қахрамони. – Вазиятга қараб топқирлик қилишимиз, жиноятчининг руҳиятини билишимиз лозим бўлади. Тўғри, баъзан ҳаётимизни хавф остида қолдиришимизга ҳам тўғри келади. Шундай дамларда ҳақ иш учун, эл-юрт осойишталиги йўлида курашашаётганимиз бизга мадад бўлади.

Унинг адолатни қарор топтириш, жиноятга жазо муқаррарлигини таъминлаш йўлида кўрсатган фидойилиги бесамар кетмади. Ватан ҳимоячилари кўни арафасида бир гуруҳ ички ишлар идоралари ходимлари қатори Марҳамат тумани ИИБ ЖК ва УЖҚКБ катта тезкор вакили, майор Алишер Тоштанов Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида кўра «**Содик хизматлари учун**» медали билан тақдирланди.

Борис КЛЕЙМАН.
Анджон вилояти.

2015 йил – Кексаларни эъзозлаш йили

ИБРАТГА
МУНОСИБ ИШЛАР

мустаҳкам ҳамкорлик туфайли амалга ошмоқда

Дераза ортида ёмғир ёғишини кузатиб турган Анвар Ришатовни хаёллари ёшлик чоғлари, Самарқандга келган куни сари етаклади. Ўшанда ҳам худди шундай, тинмай ёмғир ёғарди. Поезддан тушган болалар, ёш йигит-қизларни илиқ кутиб олишди, худди ўз фарзандларидек бағирларига босиб, меҳр-мурувват кўрсатишди.

Ўшанда у 9 ёшли бола эди, мана, энди 78 ёшга киради. Шу ерда улғайди, ўқиди, уйли-жойли бўлди, заводда ишлаб обрў топди.

Ҳа, умр оқар сув мисоли ўтиб кетаркан. Турмуш ўртоғи дунёдан кўз юмганига ҳам йигирма йил бўлди. Икки фарзанди эса ёлғиз ўзини ташлаб бошқа юртларга кетиб қолишди. Тақдир синовини кўринки, ўн йил аввал тўсатдан оёқлари ишламай, ногирон бўлиб қолди. Хайрият, дўстлари, кўни-қўшнилари, маҳалладошлари бор, уни ёлғизлашиб қўйишмади...

Шуларни хаёлидан ўтказган Анвар бобо эшик кўнги-роғи овозидан ҳушёр тортиди. Ногиронлик аравачаси яқинда синиб қолганди, эмаклар бориб зўрға эшикни очаркан, маҳалла раиси Мамат Козимов ва профилактика инспектори, майор Эркин Жалиловни кўриб аҳволидан бироз хижолат бўлганича уларни ичкарига тақлиф этди.

Салом-алиқдан сўнг отахонни опичлаб ўз ўриндигига ётқизган инспектор «Энди ҳеч қачон бундай эмаклар юрмайсиз», дея маҳалла аҳли соғва қилган ногиронлик аравачасини унга топширди.

– Давлатимиздан, сизлардан миннатдорман, – деди отахон кўзига ёш олиб. – Жисман ёлғиз бўлсам-да, маънан бус-бутунман, қўшнилари, дўстларим хабар олиб туришибди. Аммо икки ойдан буён уйда ётавериш роса толиққандим. Энди аравачам бор, хоҳлаган пайтимда чойхонага чиқаман, дўстлар билан ўша жойда дийдорлашамиз...

Президентимиз тақлифи билан жорий йилнинг «Кексаларни эъзозлаш йили» деб номлангани Самарқанд шаҳридаги Эски Ҳазора маҳалла аҳлини ҳам руҳлантириб, бу борада ташаббуслар кўрсатишга ундамоқда.

Маҳаллада 676 та оила истикомат қилади. Бу оила аъзоларининг бири олим, бири муҳандис бўлса, бошқаси ўқитувчи, яна бири психолог, умуман олганда, турли соҳаларнинг етук му-

тахассислари, тажрибали кишилар. Уларнинг аксарияти фаоллар гуруҳига бириктирилган. Мазкур гуруҳ томонидан ҳар куни бирон-бир долзарб мавзуда учрашувлар ўтказилиши яхши аънамага айланган. Бу бесамар кетмаётгани – жиноятлар ҳамда ҳуқуқбузарликларга барҳам берилгани қувонарли, албатта. Эътиборлиси, бу тажриба бир йилдан буён вилоят миқёсида оммалаштирилиб келинапти.

Йил бошида маҳалла оқсоқоли ва профилактика инспектори аниқ мақсадга йўналтирилган режа тузиб олишган. Албатта, жиноятчиликнинг олдини олиш йўли билан эл-юрт тинчлик-осойишталигини таъминлаш, ёшларнинг маънавиятини янада юксалтириш режага киритилган устувор вазифалардан биридир.

Ҳамкорликдаги режанинг яна бир бандида эътиборга муҳтож, боқувчисини йўқотган тўрт нафар фуқаронинг уй-жойини ҳашар йўли билан таъмирлаб бериш, маҳалла ҳисобидан уларни снаторийларда дам олдириш кўзда тутилган. Шунингдек, банкротга учраган корхона-ташкilotлар ҳисобида бўлган еттита кўп қаватли ётоқхоналар айни пайтда маҳалла ихтиёрига ўтказилган. Уларда яшовчиларга шарт-шароитлар яратиш, ҳар бир ётоқхона олдида спорт майдончаларини қуриш галдаги вазифа қилиб қўйилган.

Гарчи, эзгу мақсадларни рўёбга чиқаришга йўналтирилган йилнинг дастлабки ойлари эндигина ўтаётган бўлса-да, хайрли ишлар аллақачон амалга оширилмоқда: иккита шинам спорт майдончаси ҳашар йўли билан қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шунингдек, боқувчисини йўқотган фуқаролар истикомат қилаётган хонадонларни таъмирлаш, зарур бўлса, қўшимча хоналар қурилиши ҳам бошлаб юборилган.

– Маҳаллада яшаётганимга 40 йил бўлди, – дейди Манзират момо. – Тақдир экан, фарзанд кўриш менга насиб этмади. Аммо маҳал-

ладаги ёшлар ўғил-қизларимдай бўлиб қолган: ҳар куни бири бўлмаса, бошқаси кириб юмушларимга қарашиб туради, тўй ва тадбирларда давранинг тўрига ўтқишилади. Бундан ортиқ бахт бўлиши мумкинми?

Яқинда маҳалладошларим, оқсоқол ва профилактика инспектори кўрсатган ташаббус бир ёшимга ўн ёш қўшди: улар кўпчилик бўлиб уйимни таъмирлаб беришди, ҳовлимни тартибга келтириб, арча, ўрик, гилос каби мевали ва мандарин кўчатлар ҳам ўтқазди. Юртим, маҳалладошларим учун ҳаммиша дуодаман, қўлим кўксимда. Шундай до-риломон кунларга етганимга шукроналар айтаман...

Тинчлик барқарор бўлган жойда хайрли тадбирлар рўёб топавераркан. Эски Ҳазора маҳалласида ҳам ана шундай даражага эришишнинг ўзи бўлмаган. Сир эмас, бир неча йил аввал содир этилган жиноятлар ва ёшлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг ортгани маҳалла аҳлининг юзини ерга қаратгани рост. Яшовчиларнинг тарқоқлиги, оқсоқол ва профилактика инспектори ўртасида мустаҳкам ҳамкорликнинг йўқлиги бунга асосий сабаб эди. Шу боис хизматларда тобланган, фуқаролар билан ишлашнинг ҳадисини олган майор Эркин Жалиловни шу маҳаллага профилактика инспектори этиб тайинлашганида, тўғри, соҳадоларидан айримлари «энди тамом бўлдинг» дейишганди. Лекин хизматнинг сир-асрорини пухта билган ходим учун ҳар қандай «оғир» худудни ҳам энг намунали масканга айлантириш мумкинлигини у тўрт йил оралиғида кўрсатди-қўйди. Бахтига ўша кезлари Мамат Козимов маҳалла оқсоқоли этиб сайланди. Бу икки фидойи инсоннинг тинчлик-осойишталиқни таъминлаш орқали эришаётган барча ютуқлари омили, аввало, ўзаро бир-бирини яхши тушуниб, эзгу мақсад йўлида қатъий ҳаракат қилишганидир.

Шунинг учун ҳам уларнинг амалга ошираётган ишларига барча ҳавас қилади, ибрат олишга интилади. Маҳаллада яшовчи фуқаролар эса шундай оқсоқоли ва профилактика инспектори борлигидан фахрланиб, ҳар ишда уларга мададкор ва елкадош бўлишмоқда.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ.
Самарқанд вилояти.

ТАШАББУСКОРЛИГИ ТАҲСИНГА ЛОЙИҚ

Бухоро вилояти Қоровулбозор тумани ИИБ ҲООГ профилактика инспектори, капитан Фаёз Шодиев етарли билим ва салоҳиятта эга бўлган тажрибали ходим. Унинг бевосита ташаббуси ва саъй-ҳаракати билан ҳудудда ҳуқуқбузарлик ва жиноятлар камайиб, мавжуд муаммолар жойида ҳал қилинишига эришилмоқда.

Ҳозир капитан Ф. Шодиев хизмат кўрсатаётган «Навбахор» қишлоқ фуқаролар йиғинида икки минг нафарга яқин аҳоли истиқомат қиладди. Профилактика инспектори уларнинг «иссиқ-совуғи»дан хабардор бўлибгина қолмай, маҳалла фаоллари билан ҳамкорликда қатор тадбирлар ўтказиб келмоқда. Бунда қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Маҳмуд Ҳасанов, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи Бозоргул Худоев ва ҳамда «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси раҳбари Жаҳон Жумаев яқиндан ёрдам беришяпти. Айниқса, ҳамкорликда ўтказилаётган «Ўсмир», «Давомат», «Назорат», «Қидирув», «Меҳмон», «Паспорт-виза» каби тадбирлар, долзарб масалаларни қамраб олган тушунтириш-тарғибот

ишлари ёшларнинг турли ёт ғоялар таъсирига тушиб қолишидан ҳимоя қилмоқда.

— Ёшлар миллатнинг эртанги куни, келажагидир, — дейди «Навбахор» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси М. Ҳасанов. — Юртнинг истиқболли айнан уларнинг ўй-фикрлари, орзу-мақсадлари билан белгиланади. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда ёш авлод таълим-тарбиясига катта эътибор бериляпти. Шу маънода профилактика инспектори, капитан Ф. Шодиевнинг ўғил-қизларининг юрт тақдирини ўз тақдирини деб биладиган, Ватанимиз равнақига муносиб ҳисса қўшишга қодир инсонлар бўлиб улғайиши йўлидаги жонқуярлиги, жонбозлиги ҳамда ташаббускорлиги таҳсинга сазовордир.

Соғлом оилада соғлом фарзанд вояга ета-

ди. Ҳудудда оилаларнинг тинч-тотувлиги, ҳамжиҳатлигини таъминлашга энг муҳим вазифа сифатида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, инспектор бешта нотинч оила билан доимий равишда профилактик ишлари олиб бораёпти. Яраштирув комиссияси билан ҳамкорликда иккита ёш оила сақлаб қолинди. Умуман олганда, маҳалла фаоллари ва осойишталик посбонининг биргаликдаги профилактик тадбирлари самараси ўлароқ, ўтган йили ҳудудда бор-йўғи битта мол ўғирлаш, енгил тан жароҳати етказиш ва ҳужжатларни сохталаштириш жиноятлари қайд қилинди. Жорий йилнинг ўтган ойларида эса бирорта ҳам жиноят содир этилмади.

Бахтиёр РАҲМАТОВ,
лейтенант.
Бухоро вилояти.

МАСЪУЛИЯТ ЯНАДА ОРТДИ

Ички ишлар идораларида ўтказилган ислохотлар самарасида қўриқлаш хизматининг ҳам моддий-техник баъзаси мустаҳкамланиб, юқори натижалар қўлга киритилди. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси томонидан бир қатор хайрли ишлар амалга оширилди. Ўтган йилда майда ташмачилик билан шуғулланган 560 дан ортиқ фуқаро аниқланиб, 49 млн. сўмликка яқин моддий-товар бойликлар давлат ҳисобига қайтарилди. Уч юз нафардан ортиқ фуқарога нисбатан маъмурий баённомалар расмийлаштирилиб, жарималар ундирилди.

Мисолларга мурожаат қиладиган бўлсак, «Samsung» компанияси корхонасидан 1 млн. 350 минг сўмлик маҳсулотларни олиб чиқиб кетаётган Н. Бисенов Қўнғирот тумани ИИБ ҳузуридаги туманлараро қўриқлаш бўлими ходими, сафдор Азамат Қадиров томонидан ушланди. Мўйноқ туман касалхонаси «Тез ёрдам» автомашинаси ҳайдовчиси М. Қаражанов туман ҳокимиятига тегишли бўлган бешта қувурни пуллаш илин-

жида юрганида Мўйноқ тумани ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими ходими, кичик сержант Генжебай Қаржаёбаев томонидан аниқланди. «Устюртгаз» унитар корхонаси ишчилари М. Давлетназаров ва Р. Артиқбаев беш тонна газ кондесатини ноқонуний олиб чиққан вақтда уларнинг йўлига сафдор Турсинбай Бердимуратов ғов бўлди.

— Қўриқлаш хизматининг қулай, ишончли, кафолатли эканлигини амалда исботлаётганимиз,

— дейди Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси катта инспектори, подполковник Азат Казаев. Шунинг учун аҳолининг бизга бўлган ишончи тобора ортиб бормоқда. Натижада, қўриқлаш объектида олиналган объектлар сони ҳам кўпайиб бораёпти. Бу эса масъулиятни янада ошириб, бизнинг янада куч-ғайрат билан хизмат қилишимизни тақозо этади.

Ходимлар жамоат тартибини сақлаш, паспорт тартиботи қоидаларига амал қилмаган ва бошқа турли ҳуқуқбузарликлар содир қилган шахсларни аниқлашда ҳам фаоллик кўрсатишяпти. Улар соҳавий хизматлар ҳамкорлигида ўтказилган «Тозалаш», «Тун», «Қорадори» каби тадбирларда иштирок этиб, 36 нафар қидирувда бўлган шахсни қўлга олинишида салмоқли ҳисса қўшди.

Дурдибой ХУДОЙШУКУРОВ.
Қорақалпоғистон Республикаси.

ТУНУ КУН ҲУШЁР

Гулистон шаҳрида одам гавжум. Ҳар ким ўз юмуши, ташвиши билан юрибди. Кимдир бозорга шошса, яна кимдир дўконларни айланади. Неварасини етаклаб олган кексалар бу кунларга етказганига шукрона айтиб, атрофга фахр билан қараб қўяди. Энг муҳими, ҳамма хотиржам, хаёли яхши ташвишлар билан банд. Тинчлик ва осойишталик ҳукмрон кўчаю хиёбонларда, бозорларда атрофни кузатиб юрган ички ишлар идоралари ходимларини кўрганлар янада хотиржам тортишади. Чунки осойишталик посбонлари хизматда.

Сирдарё вилояти ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони шахсий таркиби томонидан вилоят маркази Гулистон шаҳри ва Янгиер шаҳарларининг кўча ва хиёбонларида, шунингдек, оммавий томоша тадбирлари ўтказиладиган объектларда жамоат тартибини сақлаш, хавфсизлигини таъминлаш, жиноят ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди.

— Жамоат жойларида талончилик, ўғрилик ва фирибгарлик каби жиноятлар содир этилишининг олдини олиш мақсадида кундузги ва тунги патруль йўналишларининг зичлиги оширилди, — дейди вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони командири, подполковник Сарвар Қўлдошев. — Ходимларимиз томонидан бошқа республика ва вилоятлардан келган, тегишли ҳужжатлари бўлмаган 131 нафар киши шахсига аниқлик киритиш учун вилоят ИИБ реабилитация этиш марказига келтирилди. Турли ҳуқуқбузарликларни содир этган тўққиз юзга яқин фуқарога нисбатан профилактика инспекторлари ва ЙПХ ходимлари билан ҳамкорликда маъмурий баённомалар тузилди, беш мингдан ортиқ шубҳали кўринган фуқаролар ҳудудий милиция таянч пункт-

ларига, юздан ортиғи ҳудудий ички ишлар идораларига, тўқсон нафари вилоят наркология диспансерига олиб борилди. Ҳамкорликда 14 та ва бевосита ходимларимиз томонидан 6 та жиноят фош этилди. Шунингдек, жиноят содир этиб тергов идорала-

ридан қочиб юрган 12 нафар шахс ушланди. Тўрт нафар бедарак кетган фуқаролар топилиб, уйларига қайтарилди. Айни кунларда давом этаётган «Тозалаш-Антитеррор» профилактик тадбирида батальон шахсий таркиби ҳам фаол иштирок этмоқда.

Шу ўринда улар томонидан фош этилган жиноятларга айрим мисоллар келтириб ўтсак. Гулистон шаҳрида яшовчи, муқаддам судланган Ш. Пётрнинг ўнг кўкрак қафасига ўткир тигли жисм билан уриб тан жароҳати етказилган ҳолдаги жасади топилди. Кичик сержант И. Жўраев ва сафдор Р. Хотамқулов томонидан олиб борилган тезкор суриштирув ишлари давомида ушбу қотиллик жиноятини шаҳарнинг 2-мавзесида яшовчи, муқаддам судланган, ҳеч қаерда ишламайдиган Ю. Игор маст ҳолда, ўзаро жанжал оқибатида содир этганлиги аниқланди ва қўлга олинди.

Гулистон шаҳар Абай кўчасида яшовчи Ш. Рустамнинг уйи ҳудудий профилактика инспектори билан кўздан кечирилганда, у ҳамшаҳарлари Д. Сергей, Х. Владислав, С. Александр ва А. Дамирлар билан гиёҳвандлик моддасини тайёрлаб, игна орқали истеъмол қиладиганликлари ППХ батальони ходимлари — сержант У. Жонкулов ва кичик сержант С. Маҳмудов томонидан аниқланди. Хонадонда гиёҳвандлик моддасини тайёрлашга мўлжалланган буюмлар ҳамда ичида гиёҳвандлик моддалари бўлган бир марталик шприцлар ашёвий далил сифатида олинди.

Батальон ходимларининг ҳушёрлик билан олиб бораётган хизматлари давомида аниқланган жиноятларга яна кўплаб мисол келтириш мумкин. Энг муҳими, улар хизмат олиб бораётган ҳудудларда ҳуқуқбузарлик ва жиноятлар камайиб бормоқда.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.
Сирдарё вилояти.
Муаллиф олган сурат.

ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

НИҚОБ ЖИНОЯТНИ
ЯШИРА ОЛМАДИ

Ички ишлар идораларида хизмат қилаётган изкуварлар фаолияти билан танишар экансиз, уларнинг бурчга садоқатли, фидойи эканликларига яна бир карра амин бўласиз.

Қилғиликни қилиб қўйиб, қонун ҳукмидан қочишга уринган шахсларни Тошкент вилояти Оҳангарон тумани ИИБ ЖК ва УЖҚКБ ходимлари усталик билан қўлга олишяпти. Хизмат самардорлигига эришишда кўп йиллик тажрибага эга бўлган катта тезкор вакиллар – капитан Дониёр Ёқубов, капитан Ботир Қаюмов каби ходимларнинг ҳиссаси катта. Улар ўз тажрибаларидан келиб чиқиб ёш ходимларга соҳа сирларини ўргатиб боришяпти.

Ўтган йилнинг ўзида туманда содир этилган ўғрилик, босқинчилик, талончилик каби жиноятлар изкуварлар томонидан фож этилди. Қилмишимни ҳеч ким билмади, дея чучварани хом санаб юрган кимсаларнинг сўнгги манзили эса суднинг қора курсиси бўлди.

Тунда уйқуга ётаётганда, кимдир ғараз ният билан пайт пойлаб

Махсус режа асосида ҳаракат қилган тезкор ходимлар аввалига уй атрофини ўраб олишди, сўнг улардан бир нечтаси ичкарига кирди.

юришини ҳеч ким ҳаёлига келтирмайди. Ўша кунга Г. Маҳлиё ҳам (исм-шарифлар ўзгартирилди) ўз уйида хотиржам дам оларди. Эшик аста очилиб айвондан қадам товушлари эшитилганда кўзларини очди-ю, бемаҳал келган «меҳмонлар»ни кўриб қичқириб юборди.

– Овозингни ўчири! Финг десанг ўлдиримиз. Энди яхшиликча айт, пуллар қаерда?

Босқинчилардан бирининг қўлидаги пичоқ деразадан тушиб турган ой нурида ялтираб кўринди-ю, аёлни овози чиқмай қолди.

Юзига ниқоб тақилган тўрт нафар барзанги қаршисида титраб турган ожиза уларнинг ҳар бир буйруғини қаршиликсиз бажара бошлади. Пулларни қўлга киритган жиноятчилар Маҳлиёни ҳовлига олиб чиқишди ва машинага ўтириб, унинг ўзига ҳайдашни буюришди.

... Машина овлоқ бир жойда тўхтади. Жиноятчилар аёлни оёқ-қўлини боғлаб машинада қолдиришди ва жуф-

такни ростлашди. Тирик қолишига ҳали ҳам ишонгиси келмаётган Маҳлиё сабрсизлик билан тонгни кутди.

– Тонг саҳарда мурожаат қилган Г. Маҳлиё босқинчилар ҳақида ҳеч қандай маълумот беролмади, – дейди капитан Б. Қаюмов. – Фақат улар тўрт киши эканини, юзларида ниқоб борлигини биларди, холос.

Орадан кўп ўтмай шунга ўхшаш яна бир жиноят содир этилди. Тунда фуқаро Ф. Йўлчиеванинг уйига ниқоб кийган тўрт киши бостириб кирди. Улар уй бекасини уриб, кўрқитиб хонадондаги сейф калитини қўлга кириштиришгач, бир нечта тилла буюм ва пулларни олиб воқеа жойидан қочиб қолишди.

Суриштирув-қидирув ишларини янада кучайтирган ходимларга туман ҳудудидаги кўп қаватли уйлардан бирининг хонадонидан тўрт на-

фар номаълум шахс ижарада яшаб келаётгани маълум бўлди. Олиб борилган кузатув ишлари натижасида ҳар икки босқинчи-

лик ҳам айнан улар томонидан содир этилганми ойдинлашди. Махсус режа асосида ҳаракат қилган тезкор ходимлар аввалига уй атрофини ўраб олишди, сўнг улардан бир нечтаси ичкарига кирди. Ходимлар эшикдан кўриниши билан жиноятчиларнинг икитаси деразадан ташқарига сакради. Яна икки нафари қочишга улгурмай ходимларга қаршилик кўрсата бошлади. Аммо абжир тезкор вакиллар уларни бир зумда қўлга олиб, билагига кишан тақишди. Наҳот йўлини деразадан қидирганларни эса ташқаридаги бошқа ходимлар кутиб олишди.

Оҳангарон туманида хизмат қилаётган изкуварлар фаолиятидан бу каби мисолларни кўп-кўп келтириш мумкин. Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, фидойи, мард ва жасур ходимлар бор экан, ҳар қандай ниқоб жиноятни яширолмайдми.

Иномжон Имомхўжаев.
Тошкент вилояти.

Ўлкамизга кўклам қолиши билан дала-ларда деҳқонларнинг юмуши кўпаяди. Саховатли заминимизда мўл ҳосил етиштириш ва эл дастурхонини тўқин-сочин қилишда деҳқончилик, ерларни ўнгларига тўйдириш асосий ўрин тутаяди.

Айни кунларда фермерларимиз ризку рўзимизни кўпайтириш мақсадида буғдойзорларга минерал ўғит сочишяпти. Уларга ўғитларни ўз вақтида беталафот етказиб беришда Транспортдаги ИИБ республика темир йўлларида аммиакли селитра ташилишини кузатиш бўйича алоҳида милиция батальонининг Навоий вилоятидаги «Тинчлик» темир йўл бекатига хизмат кўрсатиш бўйича 2-отряд ходимлари ибратли ишларни амалга оширомоқда.

– Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида уч мингга яқин аммиакли селитра ортилган вагонларни ўғирлик, талон-тарожликларга йўл қўймасдан белгиланган манзилларига бешикаст етказиб бордик, – дейди отряд командири, катта лейтенант Раҳимжон Содиков. – Ходимларимиз

ЎЗ ВАҚТИДА
ЕТКАЗИЛМОҚДА

вагонларни мамлакатимизнинг энг жанубий ва энг шимолий ҳудудларига гача бир ярим минг километрдан ортиқ йўлга кузатиб боришади.

Бир қарашда оддий туюладиган бу хизматнинг ўзига яраша машаққатлари, захматлари бор, албатта. Дейлик поезд бекатларда тўхтаб турганида вагонлардаги юкларни ўмаришга уришиб кўрувчи кимсалар учраб туради. Бундайларнинг ғаразли ниятларини пучга чиқариш мақсадида отряд ходимлари темир йўлчилар ва бошқа соҳавий хизматлар вакиллари билан ҳам-

корликда ҳушёрликни янада ошириб хизмат ўташади. Баъзан юк ортилган вагонларни манзилга жўнатиш учун уч-тўрт кун кутишга тўғри келади. Бундай пайтларда ходимлар куну тун соқчилик қилишади.

Ўз иши ва топширилган вазифаларни бажаришда масъулиятни чуқур ҳис этаётган осойишталик посбонлари томонидан кўриқлаб борилаётган вагонларда кейинги йилларда биророрта ҳам ўғрилик содир этилишига йўл қўйилмайди. Шу тариқа мамлакатимиз иқтисодиётининг ривожига баҳоли қудрат ҳисса қўшишди.

Акбар САТТОРОВ,
катта лейтенант.

▼ Паспорт тартиботи – ҳаёт зарурати

Ҳазорасп тумани ИИБ паспорт бўлинмасида ҳам аҳолига биометрик паспорт бериш самарали давом этмоқда. Шу билан бирга, белгиланган режа асосида бўлинма ходимлари томонидан «Паспорт-виза» тадбири ҳам ўтказилмоқда. Туман ҳудудидаги корхона ва ташкилотларда, таълим муассасаларида ҳамда аҳоли турар жойларида фуқароларнинг паспорт тартиботи қоидаларига риоя этилиши юзасидан текширишлар олиб борилди. Тадбир давомида аниқланган ҳуқуқбузарларга нисбатан қонуний чоралар кўрилиб, учраётган муаммоларни зудлик билан ҳал этиш юзасидан тегишли ташкилотларга тақдимномалар юборилди.

Паспорт бўлинмасида ходимларнинг самарали хизмат қилиши учун барча қулайликлар

яратилган. Бу ерда биометрик маълумотларни йиғиш ҳамда паспортларни расмийлаштириш учун алоҳида хоналар мавжуд.

– Жорий йилнинг ўтган даврида 4 минг 400 нафардан зиёд фуқарога биометрик паспортлар топширилди, – дейди туман ИИБ паспорт бўлинмаси бошлиғи, майор Ҳасанбой Қаландаров. – Шундан 1154 нафари илк бор фуқаролик паспортига эга бўлаётган ёшлардир. Бошқа соҳавий хизмат ходимлари билан ҳамкорликда ўтказилган «Паспорт-виза», «Фуқаро» каби профилактик тадбирлар давомида паспорт тартиботи қоидаларига амал қилмаган фуқаролар аниқланди ва улар белгиланган тартибда маъмурий жавобгарликка тортилди. Шунингдек, икки нафар чет эл фу-

КЕНГ ҚАМРОВЛИ
ТАДБИРЛАР

Мамлакатимизда эски андозадаги паспортни янги биометрик паспортга босқич-ма-босқич алмаштириш тартиби қизгин давом этмоқда. Фуқароларимиз барча замонавий андозаларга тўла мос келадиган муҳим ҳужжат билан таъминланмоқда.

қароси мамлакатимизда бўлиш қоидаларини бузганлиги учун республика миқёсидан чиқариб юборилди.

Бўлинма ходимлари соҳа фахрийлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг етакчи мутахассислари ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари билан ҳамкорликда маҳаллаларда, таълим муассасаларида учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказиб, ёшларимиз қалбида бу муҳим ҳужжатга бўлган ғурур ва ифтихор туйғусини янада шакллантиришга ҳаракат қилишмоқда. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг биометрик паспортини расмийлаштириш, алмаштириш, ундан фойдаланиш, рўйхатга олиш, рўйхатдан чиқариш тартиби, шунингдек, паспорт тизими қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик масалалари

– Отрядимизда ҳар жихатдан ҳамкасбларига ўрнатилган ходимлар кўпчилигини ташкил этади, – дея давом этди катта лейтенант Р. Содиков. – Улар қаторида кичик сержант Шукрулло Ҳусенов, сафдорлар Исмоил Бозоров, Шерали Чориев, Бобур Жабборовларнинг номи тилга олиш мумкин. Рағбат, манфаатдорлик бўлган жойда самара ҳам бўлади. Ҳар чорак, ярим йил якунларига кўра юқори кўрсаткичларга эришган ходимлар рағбатлантириб борилаяпти.

Отрядда доимий равишда ўтказилиб келинаётган маърифат ва сиёсий ўқиш, жанговар ва жисмоний тайёргарлик машғулотлари ходимларнинг янада фидойи бўлишга, осойишталик, юрт фаровонлигини таъминлаш учун астойдил хизмат қилишга ундамоқда. Жамоа аъзолари ягона мақсад йўлида жипслашиб, ўзаро аҳилликлари мустақамланиб бормоқда. Зеро, Ватан тинчлиги ва равнақи йўлида туну кун хизмат қилаётган осойишталик посбонлари учун бу хислатлар жуда зарурдир.

Акбар САТТОРОВ,
катта лейтенант.

ҳам атрофлича тушунтириб борилаяпти. Тадбирларда жамиятимизда гиёҳвандлик, одам савдоси, диний экстремизм ва терроризм каби хавфли иллатларнинг пайдо бўлишига йўл қўймаслик, ёшларнинг жиноят кўчасига кириб қолишининг олдини олиш каби муҳим масалаларга ҳам кун тартибидаги асосий вазифалардан бири сифатида қаралмоқда.

Туман ҳудудида олиб борилаётган ҳамкорликдаги бундай тадбирлар юрт тинчлиги, аҳоли хавфсизлигини таъминлашда муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Худойберган ЖАББОРОВ.
Хоразм вилояти.

Суратда: бўлинма инспектори, кичик сержант Дилмурод Машарипов фуқаронинг бармоқ изларини тизим базасига жойлаштирмоқда.

Мирзабой АБДУЛЛАЕВ
олган сурат.

Қонунчилик тарғиботи

МУРОЖААТ ЭТИШ ҲУҚУҚИНИНГ ҚОНУНИЙ КАФОЛАТЛАРИ

Маълумки, мурожаат қилиш ҳуқуқи ҳар бир фуқаронинг муҳим конституциявий ҳуқуқи бўлиб, қайсидир маънода унинг жамият ва давлат ишларини бошқаришда иштирок этишдек сиёсий ҳуқуқларининг узвий қисмини ташкил этади. Фуқаролар мурожаат қилиш орқали бузилган ҳуқуқларини, эркинликларини тиклаш ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, давлат ҳамда жамият фаолиятини такомиллаштириш бўйича тегишлича ўз илтимослари, талаблари ва тавсияларини илгари сурадилар.

Мурожаатлар ўз моҳиятига кўра демократик восита бўлиб, давлат органлари ва муассасалари эътиборини одамлар ҳаёти учун муҳим жиҳатларга қаратиш, уларнинг ишига халқ томонидан бўлаётган ижтимоий фикр ва баҳони билишда ҳам долзарб аҳамиятга эга. Зеро, Юртбошимиз Ислоҳ Каримов таъкидлаганларидек, **«Ҳар қайси мурожаатнинг ортида тирик жон турибди, уларда кимнингдир арз-доди, керак бўлса, дарди, айрим амалдорлар томонидан йўл қўйилган адолатсизлик турганини ҳеч қачон унутмаслик лозим. Бу масалалар бўйича биз қанча лоқайд ва бетараф бўлиб юрсак, одамларнинг норозилиги шунча кўпаяди».**

Шу маънода 2014 йилнинг 4 декабрида матбуотда эълон қилинган «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни фуқароларнинг давлат органларига мурожаат этиши тартибини янада такомиллаштириш, шунингдек, юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш билан боғлиқ ижтимоий муносабатларни тартибга солишдаги ҳуқуқий бўшлиқни тўлдириш, ушбу соҳадаги қонунбузилишлар учун жавобгарликни белгилаш, шунингдек, давлат органларига, мансабдор шахсларига мурожаатлар тартибини янада такомиллаштиришга қаратилган.

Қонуннинг 2-моддасида ушбу Қонуннинг амал қилиши: кўриб чиқиш тартиби маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, фуқаролик процессуал, жиноят-процессуал, жиноят-ижроия, хўжалик процессуал қонун ҳужжатлари ва бошқа қонунлар билан белгиланган мурожаатларга нисбатан татбиқ этилмаслиги алоҳида белгилаб қўйилди. Чунки барчамизга маълумки, маъмурий жавобгарлик, фуқаролик-процессуал, жиноят-

ят-процессуал, жиноят-ижроия, хўжалик-процессуал муносабатлари бу соҳалардаги махсус қонунлар билан тартибга солинади. Бундан ташқари, мазкур моддада ушбу Қонуннинг амал қилиши давлат органларининг, шунингдек улар таркибий бўлинмаларининг ўзаро ёзишмаларига нисбатан татбиқ этилмаслиги алоҳида белгилаб қўйилди.

Қонунда мурожаатларнинг шакллари, турлари, уларга қўйиладиган талаблар, бунда оммавий ахборот воситаларининг ўрни, жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш, мурожаат этиш ҳуқуқларининг кафолатлари, мурожаатларни бериш ва уларни кўриб чиқиш тартиби, муддатлари, мурожаатларни кўрмай қолдириш асослари, мурожаатларни кўриб чиқишда жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари ҳамда давлат органларининг мажбуриятлари, моддий зарарнинг ўрнини қоплаш ва маънавий зиённи компенсация қилиш, мурожаатлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарликка оид қоидалар ҳам ўз ифодасини топган.

Мазкур қонуннинг аввалги «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунидан фарқли жиҳатларини қуйидагиларда кўришимиз мумкин.

Биринчидан, юридик шахсларнинг давлат органлари ва муассасаларига мурожаатлари соҳасидаги муносабатлари қонун йўли билан тартибга солинган.

Иккинчидан, мурожаатни бериш шакли сифатида электрон мурожаатни ахборот-коммуникация технологиялари воситасида бериш мумкинлиги ҳуқуқий мустаҳкамлаган.

Учинчидан, жисмоний шахсларни ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш жадваллари ва уни ўтказиш вақти, жойи ҳамда

қабулга олдиндан ёзилиш тўғрисидаги ахборот, шунингдек қабул қилиш тартиби давлат органларининг расмий веб-сайтларида эълон қилиш, шунингдек уларнинг маъмурий биносида ҳамма кириши мумкин бўлган жойлардаги стендларга ёки бошқа техник воситаларга жойлаштириш орқали манфаатдор шахслар эътиборига етказилиши белгиланган.

Тўртинчидан, давлат органларининг шахсий қабулни ўтказувчи раҳбарлари ёки бошқа ваколатли шахслари ҳар қандай масалалар, шу жумладан ўз ваколатларига кирмайдиган масалалар бўйича мурожаат этилганда қонунда белгиланган ҳолатдан ташқари ҳолларда қабулни рад этишга ҳақли эмаслиги таъкидланган.

Бешинчидан, шахсий қабул давомида давлат органларининг раҳбари қарорига кўра ҳамда мурожаат этишнинг ёзма розилиги билан махсус техника воситалари (аудио ва видео ёзув, шунингдек фотосуратга олиш) қўлланилиши мумкинлиги кўрсатилган.

Олтинчидан, давлат органларининг раҳбарлари ёки бошқа ваколатли шахслари томонидан сайёр шахсий қабуллар ташкил этилиши мумкинлиги айтилган.

Еттинчидан, агар ахборот давлат сирини ёки қонун билан кўриланадиган бошқа сирни ташкил этувчи маълумотларни ўз ичига олган бўлмаса, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларига, жамият ва давлат манфаатларига зарар етказмаса, давлат органлари, уларнинг мансабдор шахслари ўзларидан сўралаётган ахборотни ўн кун ичида тақдим этиши шартлиги белгиланган.

Саккизинчидан, агар мурожаатда қўйилган масалалар хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятига дахлдор бўлса, уларнинг вакиллари мурожаатни кўриб чиқишда иштирок этиш учун давлат органлари томонидан ўз ваколатлари доирасида жалб этилиши кўзда тутилган.

Тўққизинчидан, жисмоний ва юридик шахслар ўз мурожаатларини улар кўриб чиқилганига қадар ва кўриб чиқилаётган вақтда мурожаат юзасидан қарор қабул қилинганга қадар ёзма ёхуд электрон шаклда ариза бериш орқали қайтариб олиш ҳуқуқига эга. Мурожаатни қайтариб олиш ҳақидаги

ариза давлат органлари томонидан қонун бузилишларини аниқлаш ва бартараф этиш бўйича чоралар кўрилишини истисно этмаслиги керак.

Ўнинчидан, мурожаатларга жавоблар, мумкин қадар, мурожаат этилган тилда баён қилиниши, мурожаатда кўрсатилган ҳар бир масала бўйича важларни рад этувчи ёки тасдиқловчи аниқ асосларни (заруратга қараб қонун ҳужжатлари нормаларига ҳаволалар қилинган ҳолда) ўз ичига олган бўлиши лозим.

Ўн биринчидан, мурожаатларни кўриб чиқаётган давлат органлари жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари, шунингдек жамият ва давлат манфаатлари бузилишини келтириб чиқарувчи сабабларни аниқлаш ҳамда бартараф этиш мақсадида мурожаатлар энди бир йилда камида бир марта умумлаштириб, таҳлил қилиб борилади (аввалги қонунда аниқ муддат белгиланмаган эди).

Қайд этиш жоизки, баъзи ҳолларда мурожаатларни белгиланган тартибда кўриб чиқишда мутасаддилар томонидан сансалорлик ва расмиётчилик, камчиликларни ўз вақтида бартараф этмаслик, айбдор мансабдор шахсларга нисбатан тегишли чоралар кўрмаслик ҳолатлари учраб туради. Натижада мурожаатлар сони ортишига сабаб бўлади. Бундай ҳолатларга йўл қўймаслик мақсадида Қонунда давлат органлари мурожаатларни кўриб чиқишда Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари талабларига риоя этиши, уларнинг тўлиқ, холисона ва ўз вақтида кўриб чиқилиши, жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган ҳуқуқлари, эркинликлари тикланишини ҳамда қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш бўйича ўз ваколатлари доирасида чоралар кўриши шартлиги алоҳида белгилаб қўйилди.

Қонунда, шунингдек, мурожаатлар, уларнинг тури ва шаклидан қатъи назар (улар электрон ёки оғзаки бўладими), бир хил аҳамиятга эгаллиги мустаҳкамланди. Қонунга кўра электрон мурожаат электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ва электрон ҳужжатнинг уни идентификация қилиш имкониятини берадиган бошқа реквизитларига эга бўлган

электрон ҳужжат шаклида бўлиши керак.

Қонун мурожаат этиш ҳуқуқларининг бир қатор кафолатларини ўзида мустаҳкамлаган бўлиб, унга кўра мурожаат этиш ҳуқуқидан фойдаланилаётганда камситишга йўл қўйилмайди. Мурожаатлар давлат органлари томонидан қабул қилиниши ва кўриб чиқилиши шарт. Жисмоний ёки юридик шахс мурожаатни қабул қилиш ва кўриб чиқиш қонунга хилоф равишда рад этилганлиги устидан бўйсунув тартибида юқори турувчи органга ёхуд бевосита судга шикоят қилишга ҳақли. Бундан ташқари, мурожаатлар муносабати билан аён бўлиб қолган маълумотларнинг ошкор этилмаслиги, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари муносабати билан уларнинг хавфсизлиги кафолатлари ҳам ўз ифодасини топган.

Ушбу қонунда мурожаатларни кўрмай қолдириш асослари ҳам белгиланган. Унга кўра аноним мурожаатлар, жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари орқали берилган мурожаатлар, уларнинг ваколатини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда, қонунда белгиланган бошқа талабларга мувофиқ бўлмаган мурожаатлар кўриб чиқилмайди. Аноним мурожаатлар деб жисмоний шахснинг фамилияси (исми, отасининг исми), унинг яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар ёки юридик шахснинг тўлиқ номи, унинг жойлашган ери (почта манзили) тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилмаган ёхуд улар ҳақида ёлгон маълумотлар кўрсатилган, шунингдек имзо (электрон рақамли имзо) билан тасдиқланмаган мурожаатлар ҳисобланади.

Хулоса қилиб айтганда, қабул қилинган қонун замонавий ахборот-коммуникация воситалари ва технологияларидан фойдаланиб мурожаатларни киритиш имкониятини ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамлади, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, шунингдек, юридик шахсларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг қўшимча кафолатларини белгилади ҳамда давлат органларининг ушбу соҳадаги ишини сифат жиҳатидан юқори даражага кўтариш имконини беради.

Мирвазал МИРАКУЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги
Амалдаги қонун ҳужжатлари
мониторинги институти
бўлим бошлиғи.

Тунги репортаж

ДОИМО БЕДОР ХОДИМЛАР

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда).

— Тунги хизматга жалб этилган ходимларнинг асосий вазифаси, нафақат аҳоли тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш, балки содир этилиши мумкин бўлган ҳар қандай ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш, уларнинг ҳаёти ҳамда соғлигига хавф туғдириши мумкин бўлган салбий ҳолатларга қарши курашишдан ҳам иборат, — дейди туман ИИБ бошлиғи, подполковник Шухратжон Сотволдиев. — Улар хизмат вақтида асосий этиборни ўзларига бириктирилган ҳудудлардаги давлат аҳамиятига молик иншоотлар, таълим масканлари, кафе-барлар, интернет-клублар, бозорлар, спорт жамуалари ва албатта, аҳоли яшаш жойларининг хавфсизлигига қаратишади.

Пойтахт кўчалари худди кундузгидек чароғон. Ўзимизда ишлаб чиқарилаётган автомашиналарни кўриб кўзингиз қувнайди. «Бунёдкор» ўйингоҳининг камалаксимон рангларда товланиши қалбингизда фахр-ифтихор туйғуларини уйғотади.

— Дунёнинг кўплаб давлатларида нотинчлик ҳукм сураётган бир паллада тинчликнинг қадри янада кўпроқ билинади, — дейди ҳамроҳимиз, туман ИИБ бошлиғининг ўринбосари, подполковник Шухрат Фуломов. — Мана шу азиз неъматни кўз қорачигидай асраш йўлида хизмат қилиш ҳар бир ходимга гурур бағишлайди. Кўплаб ходимларнинг ота-оналари, фуқаролар билан суҳбатлашганимизда, бугун ички ишлар идораларида хизмат қилиб, юрт осойишталигини таъминлаш муқаддас бурчга айланиб бораётганини эшитиб қувонамиз.

Соат 21.50.

Маълумки, Тошкент автовокзалига ҳар куни юзлаб фуқаролар ташриф буюради. Улар орасида турли тоифадаги инсонлар борлиги, шубҳасиз. Шу боисдан мазкур ҳудуд осойишталигини таъминлаш ходимлардан алоҳида зийраклик ва масъулият талаб этади. Автовокзал «Яккабоғ» маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган бўлиб, бу ердан 338-милиция

таянч пункти ҳам ўрин олган. Туман ИИБ маҳаллий постпатруль хизмати милиционерлари — катта сержантлар Эркин Султонов ҳамда Иззатилла Содиқов автоуловларнинг қаровсиз қолмагани, ҳудуднинг осойишта эканлигига ишонч ҳосил қилиш учун теварак-атрофни яна бир бор кўздан кечирди.

Соат 22.15.

Автомашиналарда пойтахтга ташриф буюрган Тошкент, Сирдарё, Жиззах вилоятларидан тортиб Қорақалпоғистон Республикалари аҳолисиғача, ҳатто хорижий давлатлар вакиллари ҳам шу туман ҳудудидан ўтади. Афсуски, ҳаммани ҳам пойтахтга яхши ниятда ташриф буюряпти, деб бўлмайди. Мамлакатимиз пойтахтига ноқонуний маҳсулотлар, турли гиёҳвандлик моддалари ва бошқа тақиқланган нарсалар, шунингдек, ёвуз ниятли, шубҳали шахслар кириб келишининг олдини олишда «Эркин» ЙПХ масканида со-

шаҳар ИИББ кинология хизмати ЙПХ гуруҳи кичик инспектор-кинолози, кичик сержант Шухрат Шокирбоев. — Буни аниқлашда «Бим» лақабли хизмат ити катта ёрдам берди. Гиёҳвандлик моддаси ҳайдовчи ўриндиги тагида, ялтироқ қоғозга ўраб қўйилган экан...

Шу ўринда юрт осойишталигини таъминлашда фидойилик кўрсатиб, ҳамкасбларига намуна бўлаётган Тошкент шаҳар ИИББ ЙПХ бригадаси 3-дивизион 4-сафарбарлик гуруҳи инспекторлари — катта сержант А. Рамазанов, кичик сержант Р. Саҳобидинов, ППХ бригадаси 3-батальон 4-отряд милиционери, сафдор С. Маматовлар номини алоҳида таъкидлаш лозим.

Соат 22.40.

Тун яримлаб бораётган маҳал 309-марказий милиция таянч пунктида бўлиб, аҳоли осойишталигини таъминлаш борасида олиб борилаётган ишлар билан танишдик. Маз-

тўхтаган. Автотурагоҳлар, кўчалар, маданият ва истирожат боғлари ҳамда бошқа жойлар тунги хизмат ходимлари томонидан мунтазам назорат қилиб борилмоқда. Йўл-йўлакай подполковник Ш. Фуломов жиноятчилик ўтган йилга нисбатан сезиларли даражада камайгани, бунда ходимларнинг хизмати катта эканлигини мисоллар орқали сўзлаб берди.

Туман ИИБга «Олмазор» мавзеси 16/1-уйда жойлашган интернет-кафе бошлиғи

либ келинади. Ота-оналар фарзандлари тарбиясига жиддий этибор қаратса, нафақат уларнинг таълим-тарбияси яхшиланади, балки турли ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликлар сони ҳам кескин камаяди.

Дарҳақиқат, ёш авлод таълим-тарбиясига этибор қаратиш бугунги куннинг долзарб вазифаларидан биридир. Чунки бугун илм олаётган ёшлар эртага юртимиз равнақиға муносиб ҳисса қўшувчи, унинг осойишталигини таъминловчи ватанпарвар инсонлар бўлиб вояга етишиши лозим.

Туман ИИБ навбатчилик қисмидан рация орқали «Тун» тадбири иштирокчиларини огоҳлик ва хушёрлик билан хизмат олиб боришлари ҳақида кўрсатмалар бериб борилди. Навбатчилик қандай ўтаётгани, ҳудуддаги криминоген вазият ҳақида доимий равишда ахборот алмашилиб турилади.

Туман осойишталигига масъул бўлган бошқарма бошлиғи ўринбосари, подполковник Абдурахим Ғофуров, «Тун» тадбири бўйича масъул, туман ИИБ ЖК ва УЖҚКБ бўлинма бошлиғи, майор Абдумалик Ҳасанов, Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси 3-батальон 3-отряд командири ўринбосари, катта лейтенант Эрали Пернабоев ва 4-отряд милиционер-ҳайдовчиси, кичик сержант Арслон Рустамов сингари осойишталик посбонлари билан суҳбатлашганимизда, эл қорига яраш улкан бахт эканига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик. Зеро, шу муқаддас замин тинчлиги, ота-оналаримиз, фарзандларимиз ҳамда сизу бизнинг хотиржамлигимиз учун кечаю кундуз хизмат олиб бораётган ички ишлар идоралари ходимларининг фаолияти ҳар қанча таҳсинга лойиқдир.

Юртдошларимиз яна бир осуда тонгни қарши олишди. Қуёшнинг заррин шуълалари атрофга таралар экан, бироз чарчаган осойишталик посбонларининг юз-кўзларида қувонч порлаб турарди. Ахир, улар зиммаларидаги она-Ватан тинчлигини, фуқароларимиз хотиржамлигини асрашдек муқаддас вазифани шараф билан бажаришди.

Шерзод АБДУСАМАНОВ.
Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

ҳавий хизматлар вакиллари-нинг ҳамкорликда хизмат олиб бораётгани муҳим аҳамият касб этади.

Бу ерда вазифасини бажараётган ходимларнинг фидойиликлари ҳар қанча таҳсинга лойиқ. Уларнинг хушёр ва сергакликлари боис кўплаб жиноятлар фож этилаётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

— Яқинда, ярим тунда Тошкент вилоятида яшовчи фуқаро бошқарувида бўлган енгил автомашина текширилганда ўткир хидли гиёҳвандлик моддаси борлиги маълум бўлди, — дейди Тошкент

кур милиция таянч пункти профилактика инспектори, лейтенант Жаҳонгир Акбаров соҳавий хизматлар вакиллари билан бирга осойишталикка масъул экан.

— Учта маҳалла ҳудуди навбатма-навбат кечаю кундуз назорат қилинади, ҳар куни содир бўлган воқеалар, вазият ҳақида ахборот беримиз, — дейди Ж. Акбаров.

У милиция таянч пунктига хизматга келган ходимларни қайд этиш китобига соҳавий хизматлар ҳамда жамоатчилик вакиллари тўғрисидаги маълумотларни киритар экан, аҳолининг осуда ором олиши учун мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиб, аҳоли ва раҳбарият томонидан билдирилган ишонч-ни оқлаш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Давлат аҳамиятига молик иншоотлар ва аҳоли хонадонларининг ишончли қўриқлови таъминланаётгани хотиржамлигимиз гаровидир. Туман ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими 4-ТҚП ходимлари бу борада самарали хизмат олиб боришмоқда.

Бу вақтга келиб кафе-барлар, интернет-клублар, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари фаолияти аллақачон

Б. Самадов ҳамда у ерда бўлганлар тун осойишталигига масъул ходимлар томонидан олиб келинди. Чунки соат 23.00 дан ошган бўлишига қарамай у ўз фаолиятини давом эттираётган экан. Б. Самадов иш бошқарувчиси бугун вақтидан сал кечиккани, қолаверса, кредити борлигини айтиб, бу ҳолат бошқа такрорланмаслигини қайта-қайта таъкидлади...

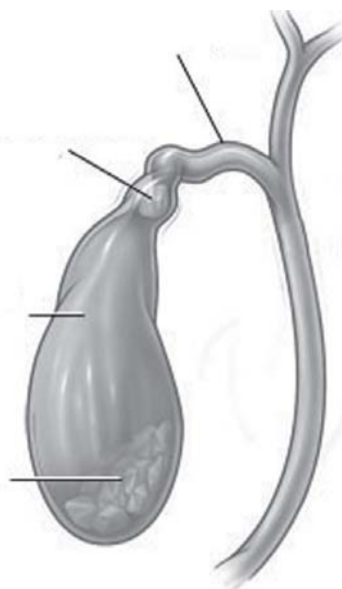
— Миллий кадриятларимизга зид компьютер ўйинларига ҳаддан ташқари берилиш инсонларда, айниқса, ёшларда турли салбий ҳислатларга мойилликни кучайтиради, — дейди туман ИИБ ҲООБ вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликлар профилактикаси гуруҳи инспектори, катта лейтенант Аброржон Худойбердиев. — Шунинг учун ҳам Тошкент шаҳар ҳокимлигининг «Тошкент шаҳрида интернет тармоқлари ва компьютер орқали хизмат кўрсатувчи хўжалик субъектларининг фаолиятини мувофиқлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида таълим муассасалари ва маҳаллаларда учрашув, давра суҳбатлари доимий равишда ўткази-

Саломатлик сабоқлари

БИР ДАРДНИНГ ЎН САБАБИ

Ўт пуфаги жигарнинг олдинги ўнг бўлагидан жойлашган ноксимон тузилишга эга аъзо. Сафро эса одам организмнинг иккинчи юраги бўлиши жигар тўқимасида ишлаб чиқарилади ва ўт пуфагидан йиғилади. Овқат ҳазм қилиш пайтида ўт пуфаги қисқариши натижасида суюқлик 12 бармоқли ичакка тушади. Ўт суюқлиги ишқорий хусусиятга эга бўлиб, ўт кислотаси, холестерин, оксил, гармон ва витаминлардан иборат. Ўт суюқлиги ёғларни парчалаб, дармондориларнинг сўрилишига ёрдам беради, ичаклар ҳаракатини кучайтиради.

Организмда моддалар алмашинуви бузилиши натижасида ўт пуфаги ва унинг йўлларида тош пайдо бўлиб, ўт димланиб қолиши билан кечадиган касалликдир. Ўт-тош касаллиги секин-аста ривожланади. Кўпинча, бемор бир неча йиллар давомида ўнг биқинида оғриқ сезиб юради, оғиз тахирлашиб, жигилдон қайнади. Бундай пайда дарҳол шифокорга мурожаат қилиши керак. Ўт-тош хасталиги кенг тарқалган бўлиб, у ри-

вожланишида моддалар алмашинувининг бузилиши ва ўт таркибининг ўзгариши катта аҳамиятга эга. Ўт таркиби ва унинг ичакка тушиши овқат хусусиятига, уни қабул қилиш даражасига боғлиқ. Сарёғ, сергўшт ва оксил ҳамда холестеринга бой овқатлар, консерваланган маҳсулотлар ўт ажралишига имкон беради. Шунинг учун касаллик кўп овқат ейдиган, семиришга мойил, ичак ҳаракати суст одамларда учрайди. Нотўғри ов-

қатланиш, шошилиб ейиш ва овқатланиш маромининг бузилиши ҳам ўт-тош касаллигини келтириб чиқарувчи сабаблардан биридир. Бу касалликнинг ривожланишига энтероколит, гижжалар, кўричак, яллиғланиш жараёнлари, шунингдек, сурункали ич қотиши, ирсий мойиллик ҳам сабаб бўлиши мумкин.

ХАСТАЛИКНИНГ БЕЛГИЛАРИ

Ўт-тош касаллигининг клиник кўриниши ҳар хил, яъни асосан асоратли ва асоратсиз турларга ажратилади. Асоратсиз тури диспепсия, ўт ёки жигар санчиғи кўринишида бўлади. Диспепсия ҳолат касалликнинг доимий белгиси ҳисобланади. Бемор вақти-вақти билан пайдо бўладиган қорин устидаги ва ўнг қовурға остидаги оғриқдан, кекириш, қайт қилишдан шикоят қилади.

Беморлар кўпинча, энгил овқатлар, тухум, пишлок, хамир овқатни кўтара олмайди. Баъзан, овқат егандан сўнг 3-4 соат ўтгач ўнг қовурға остида оғриқ пайдо бўлади. Оғриқ ўнг курак соҳасига ва орқага тарқалиши ҳам мумкин. Ич кетиб, нажасга кўп

микдорда ўт ажралади. Ўт-тош касаллигининг ўзига хос белгиси жигар ёки ўт санчиғи деб аталувчи оғриқ пайдо бўлишидир. Оғриқ кўпинча, ёғли овқат егандан сўнг хуружсимон кечади. Спиртли ичимлик ичиш, ҳазм бўлиши қийин овқатлар истеъмол қилиш, совқотиш, ўта чарчаш, ҳаяжонланиш ҳам касаллик хуружига сабаб бўлади. Ошқозон касаллигидаги қусишдан фарқли ўлароқ, бу касалликда қайт қилгандан сўнг беморнинг аҳволи энгиллашмайди. Қорин дам бўлиши, девори таранглашиши мумкин. Хуруж бир неча дақиқадан бир неча соатгача, баъзан 1-2 кунгача давом этиши мумкин.

Касалликнинг зўрайиб кетиши ва хуружларнинг олдини олишда овқатланиш тартиби ва парҳезга қатъий риоя этиш муҳимдир. Овқатни ҳар 4 соатда, оз-оздан истеъмол қилиш ўт пуфагининг вақтида бўшалиб туришига ёрдам беради. Шўр, ачиқ, ўткир, ширин, ёғли таомлар, спиртли ичимликлар, тамаки ва нос тақиқланиши лозим. Ов-

қатни ўсимлик ёғида гўшларни қайнатиб ёки буғда пишириб истеъмол қилиш тавсия этилади. Ўтирган ҳолат ўт пуфагининг бўшалишини қийинлаштиради. Шу боис, ўт-тош касаллиги билан оғриган ва узоқ вақт ўтириб ишлайдиган одамларга тана вазиятини ўзгартириш, нафас машғулотларини кун давомида бир неча марта такрорлаб туриш тавсия этилади.

Ҳар қандай шароитда ҳам соғлигингизга бепарво бўлманг. Уни қанча асрасангиз, умрингизга умр қўшилиши турган гап. Буни ҳар биримиз ҳеч қачон унутмаслигимиз лозим.

Нилуфар КАРИМОВА,
ИИБ Марказий
поликлиникаси
шифокор-гастрэнтерологи.

Хориж тажрибаси

ИСПАНИЯ ПОЛИЦИЯ ТИЗИМИ

Испанияда полиция фаолиятини амалга ошириш ваколатига эга бўлган иккита идора мавжуд. Булар Миллий полиция – асосан шаҳарларда фаолият кўрсатувчи фуқаролик кучлари ҳамда Фуқаролик гвардияси – ҳарбийлаштирилган полиция бўлинмалари. Ҳар иккала идора ҳам Ички ишлар вазирлигига бўйсунди. Уларга Бош директорат раҳбарлик қилади.

Басклар мамлакатини, Каталония ва Наварра каби автоном вилоятлар ўзларининг полиция кучларига эга. Ушбу тузилмалар маҳаллий ҳукуматларга бўйсуниб, фақат тегишли маъмурий ҳудудлар доирасида иш кўришади. Испаниядаги аксар муниципал тузилмалар ўзларининг маҳаллий полиция отрядларига эга. Уларнинг асосий вазифаси йўлларда назоратни ташкил этиш, майда жиноятларни тергов қилиш ва кичик миқёсдаги оммавий тартибсизликлар чоғида жамоат тартибини сақлашда иштирок этишдан иборат. Молия вазирлиги таркибида ҳам унча катта бўлмаган ҳуқуқ-тартибот бўлинмаси мавжуд. У Божхона кузатуви идораси деб аталади.

Испания Миллий полицияси қуролли фуқаролик тузилмасидир. Унга Ички ишлар вазирлиги Давлат хавфсизлик департаменти юрисдикцияси остидаги Полиция ва Фуқаролик гвардияси Бош

директорати раҳбарлик қилади. Миллий полиция Испания ҳукуматининг кўрсатмасига мувофиқ барча провинцияларнинг маъмурий марказларида ҳамда мамлакатнинг бошқа шаҳарларида фаолият юритади. Миллий полициянинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

– қонунларга ва Жиноят кодексига риоя этилишини назорат қилиш;

– фуқароларнинг ҳаётини, шахсий мулкни ва бошқа мол-мулкни ҳимоя қилиш;

– жамоат биноларини ҳамда объектларини қўриқлаш ва юқори мартабали шахсларни ҳимоя қилиш;

– жамоат тартибини сақлаш ва хавфсизликни таъминлаш;

– жиноятчиликнинг олдини олиш ва жинояткор кимсаларга нисбатан суд таъқибини амалга ошириш;

– жинорий хуружларни тергов қилиш, гумон қилинувчи шахсларни қамоққа олиш ва гувоҳларни ҳимоя қилиш;

– жамоат хавфсизлиги ва тартибига оид ахборотларни тўплаш ҳамда таҳлил қилиш;

– фалокатлар юз берганида ва ўта хавfli вазиятлар

юзага келганида тегишли идоралар билан ҳамкорлик қилиш;

– фуқароларга миллий идентификация карточкалари ва паспортлар бериш;

– чегара назоратини амалга ошириш;

– хорижликлар билан ишлаш, миграция сиёсати, бошпана тақдим этиш, экстрадиция қилиш, қочоқ (қочқин)лар билан ишлаш соҳасидаги қонун ҳужжатларини ижро этиш;

– пулли (ютукли) ўйинлар билан боғлиқ фаолиятни тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар талабларининг бажарилишини назорат қилиш;

– гиёҳвандлик воситаларининг ноқонуний айланиши билан боғлиқ жиноят ишларини тергов қилиш ва гиёҳфурушларга нисбатан суд таъқибини амалга ошириш;

– миллий ҳамда халқаро ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ҳамкорлик қилиш;

– хусусий хавфсизлик агентликлари фаолиятини назорат қилиш.

2006 йил ҳолатига кўра Миллий полиция сафларида 50 минг нафар ходим хизмат қилган. Улар 23 миллион нафар шаҳар аҳолисининг хавфсизлигини таъминлаш учун

жавоб берган. Бу мамлакатнинг умумий аҳолисининг тахминан 50 фоизи дегани. Демак, ҳар бир минг шаҳарликка икки нафардан осойишталик посбони тўғри келган.

Миллий полиция сафига киришни хоҳловчилар констебель ёки полиция инспектори вазифасида иш бошлашади. Жамоатчилик асосидаги имтиҳон комиссиялари томонидан ташкил этиладиган тест синови ва суҳбатдан муваффақиятли ўтган номзодлар полиция кадети ёки кадет-инспектор мақомини олишади. Полиция сафига қабул қилинишининг яна бир муҳим шarti – номзод камидан уч йиллик университет маълумотига эга бўлиши лозим. Полиция тизими номзодлари учун таълим ишларини мувофиқлаштириш Саламанки университетига топширилган.

(Давоми бор).

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

Жиноятга жазо муқаррар

ЧУВ ТУШГАН ДАЛЛОЛ

Инсон ҳалол меҳнат орқали кун кечиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйиши лозим. Ўғрилик қилиб ёки бировни алдаб топган луқма унга буюрмай, бир кунмас бир кун тешиб чиқиши аниқ. Ҳар ким ниятни тўғри қилиб кўчага чиқса, кам бўлмайди, Яратганнинг ўзи ишини ўнглайди. Аммо беш қўл баравар бўлмаганидек, орамизда бировнинг ҳақидан кўрқмайдиганлар ҳам учраб туради.

Бўкалик Дилмурод (исмлари ўзгартирилган) тирикчилик мақсадида ўзини ўтга-чўққа урди. Бир-икки сўм топиш учун ўртада даллоллик қилиб ҳам юрарди. Қўшни маҳаллада яшовчи Баҳром хонадонидан дон маҳсулотлари сотиш билан шуғулланиб келарди. Дилмурод унга икки йилдан буён ловия олиб келиб сотди. Ўртада фирромлик бўлмаганлиги сабабли унинг ишончига кириб олди.

2014 йилнинг март ойи охирида Дилмурод танишини бошлаб Баҳромнинг олдига борди. Унга уч тонна ловия борлигини айтиб, керак бўлса Оққўрғон туманидаги деҳқон танишлари-

дан олиб келиб беришни айтди. Нарҳини келишиб, Баҳромнинг қўшниси Жавлоннинг гувоҳлигида нақд тўрт миллион сўмни олиб, қолган пулни мол келганидан кейин олишини айтди. Сўзларига лаққа ишонган Баҳром қўшқўллаб пулни бериб юборди.

Дилмурод пулни олиб, таниши Илҳом билан кўчага чиқди. Бир оз юришгач, Илҳом ундан ҳозир Баҳромдан олган пулларни кечга қадар қарзга бериб туришини сўради. Бир иш қилмоқчилигини айтиб, эвазига катта ютуқ ютиб олишига ишонтирди. Хуллас, Дилмурод пулни танишига берди. Улар бирга Тошкентга йўл

олишди. Илҳом бир жойга ўтиб келишини айтиб, бир соатларча йўқ бўлиб кетди. Сўнг қайтиб келиб Дилмуроддан:

– Танишинг Баҳромдан яна уч миллион сўм пул олгин, – деб илтимос қилди.

Бунга рози бўлиб, Дилмурод яна Бўка туманига қайтиб, Баҳромнинг уйига борди. Бошқа танишларининг уйида ҳам анчагина ловия борлиги, уларнинг ҳаммасини битта юк машинага ортиб келишини айтиб, ундан яна уч миллион сўм пул сўради. Пулни олиб тагин шаҳарга қайтди. Илҳом билан Миробод туманида учрашишди. Баҳромдан олган уч миллион сўмни унга берди. Улар

кечга томон яна шу ерда учрашишга келишишди. Илҳом:

– Ўшанда пулларингни албатта қайтариб бераман, – деди.

Кечга яқин Дилмурод Илҳомга бир неча марта қўнғироқ қилса-да, жавоб бермади. Эртасига эса бундай рақам тармоқда йўқ деган жавобни олди. Дилмурод чув тушиб қолганини англаб етганида кеч эди. Икки ўртада фирром даллолга айланди-

қолди. Баҳромга ваъда берган ловия ҳам, қайтаришга пули ҳам йўқ эди. Юзи қора бўлган Дилмурод шаҳардан иш топдим деб қорасини кўрсатмай шу ерда изғиб юрди.

Бир-икки бор Дилмуродни уйига излаб борган Баҳромга уйидагилари унинг Тошкентда ишлаб юрганини айтишди. «Мол аччиғи – жон аччиғи» деганларидек, пулдан ҳам, ловиядан ҳам дарак бўлмагач,

Баҳром туман ИИБга ариза ёзиб мурожаат этишга мажбур бўлди.

Суриштирув ишларини бошлаб юборган Бўка тумани ИИБ терговчиси, катта лейтенант Нодир Саибназаровнинг саъй-ҳаракатлари натижасида, гувоҳлар берган кўрсатмасига биноан жиноят иши кўзгатилади. Жабрланувчи Баҳромга етказилган зарар тўлиқ қопланди.

Гўзал ЖАФАРОВА.
Тошкент вилояти.

НАФСИГА ҚУЛ КИМСА

Янгиариқ тумани Каттабўғ қишлоғида туғилиб ўсган Ш. Мардон мактабни тамомлагач, бирор-бир ишнинг бошидан тутмади. Ёши ўттиздан ошган бўлса-да, ҳали ҳам бўйдоқ. Буни қарангки, шу ёшда у беш марта судланибди. Ўғрилик унинг ёшлигини тортиб олди, боридан маҳрум қилди, ўзини ботқоққа ботирди. Афсуски, у бундан ҳам тегишли хулоса чиқармади. «Ўрганган кўнги ўртанса қўймас», деганларидек сўнги бор озодликка чиққанидан кейин яна «эски ҳунарини» қанда қилмади.

У Урганч шаҳрига тунги «саёҳати» пайти дам олиш учун мўлжалланган навесдан ноутбук компютери ва уяли телефонни ўмариб кетди. Иш хамирдан қил суғургандек битганидан хурсанд ҳолда яна бир уйни мўлжалга олди. Бир неча кунлик кузатувлардан кейин шу кўчадаги уйлардан бирининг эгаси хонадонда йўқлигини аниқлади ва кечкурун пайт пойлаб велосипедини миниб йўлга чиқди. Ҳар эҳтимолга қарши эшигини тақиллатди. Ҳеч ким жавоб бермагач, деразадан ошиб ичкарига кирди. У хоналарни титкилаб ДВД, соч дазмоли, «Samsung» мусиқа маркази ва кийим-кечакларни олиб ташқарига чиқди. Ўғрилик молларни велосипедига юклаб воқеа жойидан гойиб бўлди.

Эртаси куни у ўғирлик молларнинг бир қисмини олиб, эски-тускилар сотиладиган бозорда пайдо бўлди. Омади юришиб тезда унинг молларига харидор ҳам топилди. Мардон чўнтагини пулга тўлдириб қайтаётганда кўзи назоратсиз қолдирилган «Дамас» автомашинасига

тушди. Унга яқинлашиб, салонда турган пакетни кўрди. Атрофга аланглаб олгач, ўрганган усулида эшикни очиб, қора пакетга солинган 14 миллион сўмдан ортиқ пулни олди-да, ҳеч нима бўлмагандай йўлида давом этди.

Мардон Шомуратов «ови» бароридан келаётганига хурсанд ҳолда юрганида ички ишлар идоралари ходимлари аллақачон унинг изига тушишганди. Лекин у буни хаёлига ҳам келтирмади. Олиб борилган тезкор-қидирув тадбирларидан кейин уни Урганч шаҳар ИИБ ходимлари қўлга олишди.

Судда у барча айбига иқроор бўлди. Унга нисбатан узоқ муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Отнинг тизгини суворийда бўлгани каби нафс тизгини инсоннинг ўзида бўлса ва уни жиловлай олса йўли бардавомдир. Бу ҳаётий ҳақиқатни Мардон каби кимсалар тушуниб етса яхши бўларди. Зора, у бу сафар тўғри хулоса чиқариб олса...

Нилуфар ЖАББОРОВА.
Хоразм вилояти.

ИИБ Матбуот хизмати хабарлари

ОҚИБАТСИЗ ҚЎШНИ

Наманган шаҳрида яшовчи Х. Наримон қўшниси П. Садриддин билан аввал гап талашди, сўнгра жанжаллашиб қолди. Жанжал муштлашувга айланиб, Х. Наримон қўшнисини дўппослаб, тигли жисм билан жароҳат етказди. Жабрланувчи шифохонага ётқизилди. Наримонга нисбатан жиноят иши кўзгатилиб, ҳозирда тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

ТАЛОНЧИЛАР ҚЎЛГА ОЛИНДИ

Тўртқўллик А. Олимжон пойтахтга ўз юмушлари билан келганди. Кутилмаганда уч нафар номаълум шахс унга ташланиб, ичида тўрт млн. сўмдан ортиқ пул солинган сумкасини тортиб олишди ва «Ласетти» автомашинасига ўтириб, қочиб қолишди.

Ички ишлар идоралари ходимлари томонидан олиб борилган чора-тадбирлар натижасида Тошкент шаҳрининг Олмазор ва Шайхонтоҳур туманларида яшовчи беш нафар фуқаро мазкур жиноятни содир этганликда гумон қилиниб, қўлга олинди.

БЕПАРВОЛИК ЖИНОЯТГА ЙЎЛ ОЧДИ

Чилонзор туманида яшовчи фуқаро Ю. Носирнинг Элбек кўчасида қаровсиз қолдирилган автомашинасини номаълум шахс ўғирлаб кетади. Ички ишлар идоралари ходимлари томонидан тезкор чора-тадбирлар бошлаб юборилди. Кўп ўтмай жиноятнинг «иссиқ изида» фош этилишига эришилди. Чилонзорлик С. Аброр ушбу жиноятни содир этганликда гумон қилиниб қўлга олинди. Автомашина эгасига қайтарилди.

ЎЗИНИ ШЕР БИЛИБ...

Ангренлик Б. Андрейнинг йўлини нотаниш бир барзанги йигит тўсиб чиқади ва куч ишлатиб «Samsung» русумли уяли телефонини тортиб олади. Жабрланувчи тезда бу ҳақда ИИБга хабар берди. Осойишталик посбонларининг саъй-ҳаракатлари натижасида мазкур жиноятни содир этган шахс тезда аниқланиб, қўлга олинди. У шу шаҳарда яшовчи Д. Жанар экан. Айни пайтда унга нисбатан жиноят иши кўзгатилади.

Шерали АНВАРОВ,
майор.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Жиноят содир этиб, тергов идораларидан яшириб юрган куйидаги шахслар Самарқанд вилояти ИИБ ЖК ва ТҚКБ томонидан қидирилмоқда.

Ойбек Абдурахмонович КАХҲОРОВ. 1983 йилда туғилган. Самарқанд вилояти Пахтачи тумани Зиёвиддин шаҳарчаси Машраб кўчаси 14-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 169-моддаси 4-қисми, 177-моддаси 3-қисми, 185 ва 243-моддаларида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Одил Эргашевич ЖАЛМАТОВ. 1978 йилда туғилган.

Самарқанд вилояти Пахтачи тумани Зиёвиддин шаҳарчаси Ҳ. Олимжон кўчаси 23-уй 3-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 169-моддаси 4-қисми, 177-моддаси 3-қисми, 185 ва 243-моддаларида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Юқорида номлари қайд этилган шахсларни кўрган, қаердалигини билганлардан Самарқанд вилояти ИИБ ЖК ва ТҚКБга (0-366) 233-31-30, 233-02-64 рақамли телефонлар орқали ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт

ҚИЗИҚАРЛИ КЕЧГАН БЕЛЛАШУВЛАР

Ички ишлар идоралари ходимларининг жисмоний ва жанговар тайёргарликлари хизмат самарадорлигини оширишда муҳим ўрин тутди. Шу боисдан доимий равишда спорт машгулотлари, ҳар хил мусобақалар ўтказишга алоҳида эътибор қаратилади.

Шу ўринда Қўл жанги бўйича ўтказилиб келинаётган мусобақаларни таъкидлаб ўтиш жоиз. Чунки бокс, кураш, Шарқ якка кураши билан шуғулланган ҳар қандай спортчи қўл жангида ўз кучини, эпчилликларини синовдан ўтказиш имкониятига ҳам эга бўлади.

Нукус шаҳридаги 2-республика болалар ва ўсмирлар спорт мактабида Наврўз умумхалқ байрами муносабати билан ўтказилган му-

собақада бу яна бир бор тасдиқланди. Қорақалпоғистон Республикаси «Динамо» ЖТСЖ биринчилиги учун кечган баҳсларда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари жамоалари иштирок этди.

Қизиқарли ва шиддатли кечган мусобақа якунида жамоавий ҳисобда ғолиблик Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ терма жамоасига насиб этди. Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси ва вазирлик АВБ-СО жамоалари кейинги ўринларни эгаллади.

Ғолиб жамоалар ва мусобақада муваффақиятли иштирок этган спортчилар ташкилотчилар томонидан муносиб тақдирланди.

О. ЕРМАНОВ,
журналист.

*Муаллиф олган суратлар.
Қорақалпоғистон Республикаси.*

Ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларининг жисмоний салоҳиятини янада ошириш, уларнинг спортга бўлган қизиқишларини муносиб баҳолаш ва рағбатлантириш мақсадида вилоят «Динамо» ЖТСЖ ташаббуси билан ташкиллаштирилган волейбол бўйича чемпионат байрамони руҳда бўлиб ўтди.

Вилоят ИИБ ва унинг қўйи тизимларида эркаклар билан елкама-елка хизмат қилиб келаётган хотин-қизлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш мақсадида ўтказилган шахмат-шашка мусобақаси ҳам қизгин баҳсларга бой бўлди.

КУЧЛИЛАР ҲАМИША ҒОЛИБ

Унда 26 та жамоа ғолиблик учун ўзаро баҳс олиб борди. Айниқса, иштирокчи жамоалар ўртасида Бухоро вилояти ИИБ, вилоят ИИБ ЁХБ, МХХБ жамоаларининг шиддатли ўйинлари томошабинлар олқишига сазовор бўлди.

Яқуний натижаларга кўра, МХХБ жамоаси барча рақибларидан устун эканлигини амалда намоиш қилиб, биринчи ўринни қўлга киритди. Вилоят ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси вакилларига иккинчи ўрин насиб этди. Учинчи ўринга эса, вилоят ИИБ ёнғин хавфсизлиги бошқармаси жамоаси лойиқ, деб топилди.

Ғолиб жамоалар «Динамо» ЖТСЖнинг дипломи ва эсдалик қимматбаҳо совғалари билан тақдирланди.

«Динамо» ЖТСЖ ташаббуси билан ўтказилган мусобақада соҳамиз маликалари ўз маҳоратларини намоиш этишди. Қизиқарли мусобақалар якунида юқори ўринларни эгаллаган, шунингдек, турли номинациялар бўйича ғолиб чиққан иштирокчиларга қимматбаҳо эсдалик совғалари топширилди.

Бахтиёр РАҲМАТОВ,
катта лейтенант.
Бухоро вилояти.

Хуқуқий маслаҳатхона

РАҲБАР ҲАҚМИ?

? – Турмуш ўртоғим чет эл фирмасида ишлайди. У ишга кираётганида бола туғмаслиги ва декрет таътилига чиқмаслиги тўғрисида тилхат ёздириб олишган экан. Ҳозир у ҳомиладор. Шунинг учун корхона раҳбари ишдан бўшадини талаб қилмоқда. Раҳбар ҳақми? Бу борада аёлимнинг қандай ҳуқуқлари бор?

Элбек ҲАМДАМОВ.
Сурхондарё вилояти.

! – Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 12-моддасида кўрсатилганидек, чет эллик юридик ва жисмоний шахсларга тўлиқ ёки қисман тегишли бўлган ва мамлакатимиз ҳудудида жойлашган корхоналарда Ўзбекистон Республикасининг меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари қўлланилади.

Аёлингиз ишга киришида унга қўйилган шарт, яъни бола туғмаслик ва декрет таътилга чиқмаслик бора-сидаги талаблар ноқонунийдир. Ҳаттоки, бу шартлар аёлингиз билан тузилган меҳнат шартномасига киритилган тақдирда ҳам, қонунга зид ҳисобланар эди. Чунки Меҳнат кодексининг 5-моддасида меҳнат ҳақидаги келишувлар ва шартномаларнинг ходимлар аҳолини меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларда назарда тутилганига қараганда ёмонлаштирадиган шартлари ҳақиқий эмаслиги белгилаб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган ва Адлия вазирлиги томонидан 2000 йил 19 январда 873-сон билан рўйхатга олинган «Меҳнатга лаёқатсизлик варақлари ва маълумотномаларни бериш тартиби тўғрисида»ги Йўриқноманинг 8-бандига биноан меҳнатга лаёқатсизлик варақаси қуйидаги ҳолларда берилди:

- а) меҳнат лаёқатини вақтинчалик йўқотиш билан касалланиш (шикастланиш);
- б) ҳомиладорлик ва туғиш бўйича таътилга чиқиш;
- в) бемор бўлган оила аъзосини парвариш қилиш зарурати бўлганда;
- г) санитар-маданий (амбулатор-курорт) даволаш;
- д) сил ёки касб касаллиги билан касалланиш муносабати билан вақтинчалик бошқа ишга ўтказилиш;

- е) карантин;
- ж) протез-ортопедия корхонасининг стационар шароитларида протез ўрнатиш.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирининг 2002 йил 1 апрелдаги 21-сон буйруғи билан тасдиқланган ва Адлия вазирлигида 2002 йил 8 майда 1136-сон билан рўйхатга олинган «Давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомга биноан, унда кўзда тутилган тартибда бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобидан ижтимоий суғурта бўйича қуйидаги нафақалар берилди:

- ▶ ҳомиладорлик ва туғиш учун;
- ▶ бола туғилгани учун;
- ▶ қўшимча дам олиш куни учун;
- ▶ дафн этиш маросими учун.

2007 йил 1 январдан бошлаб вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизларга нафақа тўлаш билан боғлиқ харажатлар:

▶ бюджет ташкилотлари томонидан – меҳнат ҳақи жамғармасига ажратиладиган бюджет маблағлари доирасида;

▶ хўжалик юритувчи субъектлар томонидан – фойда солиғини ҳисоблашда мазкур харажатлар солиққа тортиладиган базадан чиқариб ташланган ҳолда шахсий маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Юқорида кўрсатилган нафақалар ижтимоий суғурта жорий қилинадиган ходимларга, шунингдек Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида кўзда тутилган ҳолларда бошқа фуқароларга ҳам берилди. Иш берувчининг давлат ижтимоий суғуртаси бўйича бадал тўламаганлиги суғурта қилинган ходимни давлат ижтимоий суғуртаси нафақалари билан таъминланиш ҳуқуқидан маҳрум қилмайди.

Ушбу саволга ҳуқуқшунос Ҳамидулла ПРЕМКҮЛОВ жавоб берди.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

ИИБ Академияси раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши криминалистика кафедраси катта ўқитувчиси, истеъфодаги полковник Норкул Тоштемировга падари бузруквори
ТОШТЕМИР отанинг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

ИИБ ТОХТБЮ раҳбарияти ва шахсий таркиби билим юрти ўқув жараёнини таъминлаш батальони взвод командири, капитан Дилмурод Холиқовга волидаи муҳтарамаси
МАТЛЮБА аянинг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Транспортдаги ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби «GM-Uzbekistan» ёпиқ турдаги акциядорлик жамияти қўшма корхонаси маҳсулотларини ва бошқа қимматбаҳо юкларни кузатиш бўйича махсус милиция батальони Ховос темир йўл бекатига хизмат кўрсатиш бўйича иккинчи отряди милиционери, кичик сержант Аслиддин Шоназаровга синглиси
Мақсуда ШОНАЗАРОВанинг
вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Транспортдаги ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби «GM – Uzbekistan» ёпиқ турдаги акциядорлик жамияти қўшма корхонаси маҳсулотларини ва бошқа қимматбаҳо юкларни кузатиш бўйича махсус милиция батальони Ховос темир йўл бекатига хизмат кўрсатиш бўйича иккинчи отряди милиционери, сафдор Баҳром Қутпиддиновга падари бузруквори
АЛЛОҚУЛ отанинг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Фарғона вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги сержант Солижон Бакировга падари бузруквори
ИБРОҲИМ отанинг
вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

Келгуси ҳафта учун

КҮЙ

Ҳаётингизда ҳатто ўзингиз ҳам кутмаган воқеалар юз беради. Ҳозир ҳар қандай янги ишни бошлаш учун қулай пайт. Айна шу ҳафтада анчадан буён ўзингизни безовта қилиб келаётган кўпгина масалаларни ҳал этасиз. Ҳафтанинг иккинчи ярмида дўстларингиз билан учрашувлар, байрам тадбирлари, оилавий маросимлар ўтказсангиз бўлади. Ушбу даврда бажарган ишларингиздан завқ olasиз.

СИГИР

Ҳафта бошида муҳим мулоқотлар ёки учрашувлар кутилмоқда. Натижада керакли маълумотлардан хабардор бўласиз. Янги танишлар орттиришингиз ҳам эҳтимолдан холи эмас. Мазкур ҳафтада ўрнатган алоқаларингиз кейинчалик тез ривожланмаса-да, лекин анчайин жиддий тус олади. Мол-мулк, пул билан боғлиқ тўпланиб қолган муаммоларни ҳал этасиз.

ЭГИЗАКЛАР

Шу кунларда куч-ғайратга тўлиб кетасиз. Уни фойдали ишларга сарфланг. Ҳаётингизда кўплаб гоёлар туғилади. Ҳаммасини бирваракайига ҳаётга татиқ этаман десангиз, кучингиз ҳам, вақтингиз ҳам зое кетади. Фикрингизни бир жойга жамлаб, улар орасидан энг муҳимини танланг. Сўнг уни амалга ошириш учун астойдил ҳаракат қилинг. Ҳафтанинг сўнги кунларини ёлғиз ўтказганингиз маъқул.

КИСКИЧБАҚА

Бутун ҳафта бўйи кўтаринки кайфиятда юрасиз. Фақат мақсадни аниқ белгилашга қийналасиз. Ҳали оила қурмаган бўлсангиз, кимнидир ёқтириб қолишингиз мумкин. Аксинча, сизни кимдир севиб қолиши эҳтимоли ҳам йўқ эмас. Иш фаолиятингизда мураккаб вазиятларга дуч келсангиз, оғир-босиқ бўлинг. Йўлингизда учраган тўсиқларни енгиб ўтиш учун аввало ички имкониятларингизга таянинг.

АРСЛОН

Бошқалар билан келиша олмаяпсизми? Режаларингиз ва гоёларингиз, нуқтаи назарингиз атрофингиздагиларга мутлақо маъқул бўлмаяптими? Унақада олдингизда иккита йўл турибди. Ҳар иккиси ҳам мақсадга мувофиқ. Биринчиси – оқил одамлардан маслаҳат сўранг. Иккинчиси – ўз фикрингизни қатъий туриб ҳимоя қилинг. Аммо сизга қарши чиқаётганларнинг эътирозларини ҳам ҳисобга олинг.

ПАЗИЗОД

Ушбу ҳафтада ҳаёт ташвишлари билан бутунлай банд бўласиз. Масалан, моддий аҳолинингизни яхшилайсиз. Хонадонингизни таъмирлатишингиз мумкин. Шунинг учун атрофингизда юз бераётган, иш фаолиятингиз, бизнесингиз билан боғлиқ бўлмаган воқеа-ҳодисаларни пайқамасиз. Ҳозир сиз учун фалсафий мавзуларда суҳбат қуришингиз мавриди эмас.

ТАРОЗИ

Узоққа мўлжалланган режалар тузманг. Ҳамма ишга улгураман деб ўйламанг. Барча нарсани ҳисоб-китоб қилишингиз ҳам иложи йўқ. Яхшиси, майда-чуйда ташвишларни унутинг. Ички дунёингизни таҳлил қилишга бутунлай берилиб кетсангиз ҳам кутган натижангизга эриша олмайсиз. Бундан ҳеч қандай фойда йўқ. Маслаҳатимиз – қувончли кунларни эсланг, эртанги кунга умид билан қаранг.

ЧАЁН

Ниҳоят ҳаётингиздан мамнунлик ҳис этасиз. Бу инсон учун ниҳоятда муҳимдир. Ҳали оила қурмаган бўлсангиз, ҳафта ўрталарида кимнидир ёқтириб қолсангиз керак. Аммо қатъий қарорга келишга шошилманг. Кейин афсус чекиб юрманг, деймиз-да. Ахир, бу – умр савдоси. Шошма-шошарлик билан бахтга эришиб бўлмайди. Баҳор гўзалликлари кайфиятингизни кўтариб юборади.

ЁЙ

Янги ҳафта бошида унча жиддий бўлмаган қийинчиликларга дуч келасиз. Режаларингиз сиз ўйлаганчалик силликлик билан амалга ошмайди. Шунда топқирлигингизни ишга солинг, керак бўлса озроқ айёрлик қилинг. Қарабсизки, тўсиқлардан осонгина ошиб ўтасиз. Ҳафта ўрталарида оладиган хабарингиз кейинги фаолиятингизга ижобий таъсир кўрсатади.

ТОҒ ЭЧКИСИ

Ҳаёт ҳеч қачон бир жойда тўхтаб қолмайди. Биз ҳам доимо ҳаракатда бўлишимиз керак. Шундай экан, ушбу ҳафтада бирор қийинчиликка дуч келганингизда чўчиб кетманг. Йўналишингизни ўзгартиришга шошилманг. Бир жойда тўхтаб ҳам қолманг. Аксинча, танлаган йўлингиз тўғри эканлигига қатъий ишонган ҳолда дадил олга интилавиринг. Шунда ҳамма машаққатлар ортда қолади.

ҚОВҒА

Молиявий ишларингиз бароридан келади. Масалан, ютуқ чиқиши мумкин ёки мукофот оласиз. Шунингдек, фойдали шартномалар тузишингиз ҳам эҳтимолдан холи эмас. Балки, янги бошлаган ишингиз ҳам моддий аҳолинингизни яхшилар. Ушбу ҳафта сиз учун ҳар томонлама қулай келаётганига қарамай, айниқса унинг охириларида меъёрни унутманг, қаноат қилишни билинг.

БАЛИҚ

Мазкур ҳафтада тушкун кайфиятда юрасиз, ўз қобиғингизга ўралиб оласиз, кўлингиз ишга бормайди. Шу боис янги ишларни режалаштирмай, бошламай турганингиз ҳам маъқул. Чунки бундай кайфиятда бошлаган иш одатда бароридан келмайди. Яхшиси, илгари бошлаб қўйган ишларингизни якунига етказинг, меҳнат фаолиятингизни сарҳисоб қилинг.

Кўрик-танлов

САҲНАДА АКАДЕМИЯ ҚИЗЛАРИ

Бугунги кунда ИИБ Академиясида йигитлардан ҳеч бир жиҳатдан қолишмайдиган, ҳар томонлама етук лобар қизлар таълим олишмоқда. Жиноятчиликка қарши мурасасиз курашиш, осойишталикни таъминлашни, юртига, Ватанига сидқидилдан хизмат қилишни олий мақсад деб билган ёшлар учун таълим муассасасида барча шароитлар муҳайё қилинган.

Яқинда ИИБ Академиясида бўлиб ўтган кўрик-танловда уларнинг нафақат бу ерда олаётган билимлари, балки турли йўналишлар бўйича салоҳияти яна бир бор синовдан ўтказилди. Аслида, мазкур муассасада таълим олаётган қизлар ўртасида «**Балли, қизлар**» кўрик-танловини ўтказиш анъана тусини олган. Тингловчи қизлар-

ни Ватанга муҳаббат, танлаган касбига садоқат руҳида тарбиялаш, жанговар тайёргарлигини ошириш, интеллектуал қобилиятини юксалтириш мақсадида ташкил этилган бу йилги тадбирнинг якуний босқичи ҳам юксак савияда бўлиб ўтди. Таъкидлаш жоизки, танловнинг биринчи босқичи сал аввалроқ бўлиб ўтган, унда иштирок этаётган

1-ўқув курсининг «Академия маликалари», 2-ўқув курсининг «Мардона қизлар» ва 3-ўқув курсининг «Моҳитобон» жамоалари пазандалик, ўқ отиш ҳамда югуриш бўйича беллашишганди.

Мазкур босқичда тингловчи қизлар пазандаликда маҳоратларини намойиш этишган бўлса, ўқ отиш тирида уларнинг жанговар тайёргарлиги синовдан ўтказилди. Тингловчиларнинг жисмоний жиҳатдан қандай салоҳиятга эгаллигига 400 метрга эстафета ҳолида югуриш мусобақасида ойдинлик киритилди.

Танловнинг иккинчи якуний босқичи таълим муассасасининг Маънавият тарғибот марказида бўлиб ўтди. Тадбирни ИИБ Академияси бошлиғи, генерал-майор

Ш. Икрамов очиб, барча иштирокчиларни, тақлиф этилган хотин-қизларни байрам билан табрикланди. Мамлакатимизда аёлларга кўрсатилаётган эътибор, эҳтиром тўғрисида тўхталиб, барча жамоаларга омад ёр бўлишини тилади. Шундан сўнг жамоалар «Танишув», «Ватан мадҳи», «Савол-жавоб» ва «Эркин мавзу» шартлари бўйича беллашишди. Уларнинг барча шартлар бўйича чиқишларини элимиз ардоғидаги санъаткорлар, вазирлик тизимида хизмат қилаётган тажрибали хотин-қизлар, Академия профессор-ўқитувчиларидан иборат ҳакамлар ҳайъати баҳолаб боришди. Бунда асосий эътибор мавзуларнинг долзарблигига, тарбиявий аҳамиятига, ишти-

рокчиларнинг актёрлик маҳоратига қаратилди. Зални тўлдириб ўтирган тингловчилар эса уларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаб туришди.

Қизиқарли бўлган беллашув якунида «Мардона қизлар» жамоаси танловга қанчалик пухта тайёргарлик кўрганини намойиш этиб, ғолибликни қўлга киритди. «Моҳитобон» жамоаси иккинчи ўринга лойиқ кўрилган бўлса, «Академия маликалари» учинчи ўринни эгаллади.

— Танловда ғолиб чиққанмиздан жуда хурсанд бўлдик, — дейди 2-ўқув курсининг «Мардона қизлар» жамоаси вакили, Зулфия номидаги Давлат мукофоти соҳиби Сарвиноз Шайдуллаева. — Мусобақага пухта тайёрлаган

устозларимизга, чиқишларимизни холисона баҳолаб борган ҳайъат аъзоларига, бизни қўллаб-қувватлаган томошабинларга ўз миннатдорлигимизни билдирамыз.

Танлов якунида барча жамоалар диплом, Фахрий ёрлик ва эсдалик совғалари билан тақдирланди. Хуллас, Академияда ташкил этилган «Балли, қизлар!» кўрик-танлови барчага олам-олам қувонч бахш этди, меҳмонлар, тингловчилар тадбирга тақлиф этилган санъаткорлар томонидан ижро этилган дилрабо куй-қўшиқлар, рақслардан бахраманд бўлишди.

Фозил НИШОНОВ.
Акмал СУЛТОНОВ
олган суратлар.

Иккинчи истеъдод

ТАСВИРЛАРГА КЎЧГАН ТАСАВВУР

Баъзи тасвирий санъат асарларини кўрганингизда унда ижодкорнинг кўнгил олами, ҳаёлот дунёсида сайр этгандек бўласиз. Эл-юрт осойишталигини таъминлаш йўлида жиноятчиликка қарши мурасасиз курашиб, айна кунда кексалик гаштини сураётган нафақадаги подполковник Мустафо Расуловни кўпчилик моҳир рассом сифатида ҳам яхши танийди.

У болалигидан мўйқалам билан сирлашиб, бўш вақтларида расмлар чизади. Айниқса, «Катта ашула», «Муסיқачи», «Оила», «Севги», «Ой тўлган кеча» каби асарлари санъат ихлосмандларида катта қизиқиш уйғотган.

Самарқанд вилояти ИИБ ЖК ва ТҚКБ бўлим бошлиғи лавозимидан нафақага чиққан М. Расулов ҳозирда Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси. Бир неча бор кўргазмалар ташкил этиб асарларини санъатсевар инсонларга ҳавола этган. Унинг Ўзбекистон Бадий академияси Икуо Хирояма халқаро маданият карвон саройида Кексаларни эъзозлаш йили-

га бағишлаб ўтказилган «Хуррият қасидаси» номли шахсий кўргазмасида ҳам 65 га яқин асарлари намойиш этилмоқда.

Кўргазманинг очилиш маросимида Ўзбекистон Бадий академия раиси, Халқ рассоми Акмал Нуридинов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, рассом Нуриддин Калонов, Бангладешнинг Ўзбекистондаги фавқуллодда ва мухтор элчиси Масуд Маннан ҳамда бир қанча таниқли рассом, шоир, санъатшунослар, оммавий ахборот воситалари ходимлари, шу-

нингдек, кўплаб талаба-ёшлар иштирок этди.

Тадбирда ижодкорнинг ички ишлар идораларидаги

хизмати, ибратли ҳаёт йўли ҳақида гапирилиб, асарларининг ўзига хослиги ва бугунги кунда ёшлар маънавияти-

ни юксалтиришдаги беқиёс аҳамияти эътироф этилди.

— Мамлакатимиз ички ишлар идораларида ҳам маданият ва санъатга жиддий эътибор қаратилаётгани жуда қувонарли, — дейди Ўзбекистон халқ рассоми Акмал Нур. — Кўпчилик ходимлар билан гаплашганда уларнинг дунёқараши, муомаласи, сўзамоллигидан маънавияти юқори эканлиги, кўп китоб мутолаа қилгани сезилади. Кўп йил ҳуқуқ-тартибот соҳасида хизмат қилган Мустафо Расуловнинг асарларида ҳам мана шундай юксак ма-

даният, маърифат, ватанпарварлик каби туйғулар уфуриб туради.

Болалигида эшитган эртаклари, ўқиган китобларидаги қаҳрамонлар сиймосини тасаввурида яратиб, уни тасвирларга кўчирган Мустафо Расуловни ўз асарлари билан бугунги кунда миллий маънавиятимизни юксалтириш, кўҳна қадриятларимизни асраб-авайлашга улкан ҳисса қўшяпти, десак муболаға бўлмайди. Чунки халқ ижодиёти, муҳаббат, меҳроқибат каби юксак фазилатлар унинг асарларида асосий мавзу ҳисобланади.

Р.ИНОМОВ.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI IIV BIRLASHGAN TAHRIRIYATI

Bosh muharrir o'rinbosari – **Qobiljon SHOKIROV**
Mas'ul kotib – **Rahmatilla BERDIYEV**

Navbatchi – **Foziljon MAMASHARIPOV**

MUASSIS: **ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI**

Sahifalovchi – **Zokir BOLTAYEV**
Matn ko'chiruvchi – **Gulnora SODIQOVA**

TELEFONLAR:

231-33-88;

Faks: 255-31-39.

ISSN 2010-5355

91772010535001

Tahririyat hisob raqami 2021000900447980001, MFO 00420.

ATIB

«Ipotekabank»

Mirobod

tuman bo'limi.

INN 200637499.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egasiga qaytarilmaydi. Nashrimizdan ko'chirib bosilganda «Postda»dan olinganligi ko'rsatilishi shart.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi bosmaxonasida chop etildi. Korxonaning manzili: Alisher Navoiy ko'chasi 30-uy.

Gazeta haftaning shanba kuni chiqadi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2007-yil 11-yanvarda 0120-raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma №S-2386. Bosilish – ofset usulida. Hajmi – 4 bosma taboq. 70042 nusxada chop etildi. Obuna raqamlari: Yakka tartibda – 180. Tashkilotlar uchun – 366. Bosishga topshirish vaqti – 22.00. Bosishga topshirildi – 21.00. Bahosi kelishilgan narxda.

MANZILIMIZ: 100070, Toshkent, Shota Rustaveli 1-berk ko'chasi, 1-uy.